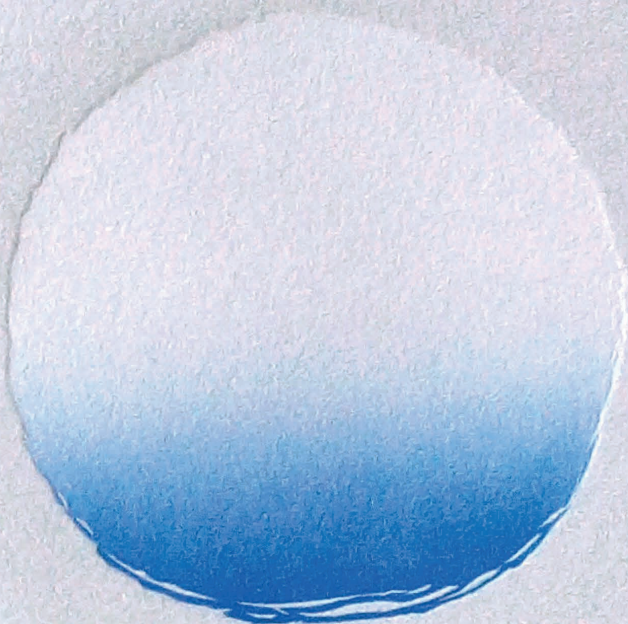

BIK

BYDGOSKI INFORMATOR KULTURALNY / 02.25

nr 02 (558) ROK MMXXV
ISSN 1232-4450 / INDEX 38139x
nakład 1000 egz.

Teksty:

Jaruszewski, Kładź-Kocot,
Tabaczyński

JUVENALIA 3

POLSKI BALET NARODOWY JUNIOR
OPERA NOVA W BYDGOSZCZY
9/02/2025

FANTASIE POLONAISE FRYDERYK CHOPIN / DAWID TRZENSIMIECH
UMIERAJĄCY ŁABĘDŹ CAMILLE SAINT-SAËNS / MICHAŁ FOKIN
JOURNEY WITHIN JULIUSZ ZARĘBSKI / VALENTINO ZUCCHETTI
SHINE PHILIP GLASS, HENRYK MIKOŁAJ GÓRECKI / KRISTÓF SZABÓ

wydarzenia:

Akademia Muzyczna	16
Bydgoskie Centrum Sztuki	16
Galeria Miejska bwa	18
Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego.....	19
Klub „Arka” BSM	21
Dom Kultury „Orion” BSM.....	21
Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński.....	21
Hangar Kultury	22
Kino Jeremi	22
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury.....	23
Młodzieżowy Dom Kultury nr 4	26
Młodzieżowy Dom Kultury nr 5	26
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera.....	26
Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego	28
Muzeum Fotografii – Wyższa Szkoła Gospodarki.....	32
Dom Kultury „Modraczek”	33
Opera Nova.....	33
Pałac Młodzieży	36
Galeria Pleszyski Kobra	37
Otwarta Przestrzeń Światłownia.....	38
Teatr Kameralny	39
Towarzystwo Muzyczne im. I. J. Paderewskiego.....	39
Teatr Polski.....	40
Galeria Wieży Ciśnień.....	42
WiMBP im. dr. Witolda Bełzy.....	43
Miejskie Centrum Kultury	43
Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku.....	46
Dom Liter	47
Galeria Wspólna	48

redaktor naczelny:

Michał Tabaczyński

michal.tabaczynski@mck-bydgoszcz.pl

redaktorka wydania:

Emilia Walczak

emilia.walczak@mck-bydgoszcz.pl

spis treści:

Rany miasta

Michał Tabaczyński 2

18.

Marta Kładź-Kocot 6

Opowieści niewydarzone (cz. 6)

Jarosław „Bisz” Jaruszewski 9

Dwa miasta, w tym jedno inne

Michał Tabaczyński 12

Na okładce: praca Weroniki Marszelewskiej. Zob s. 48.

BIK 2/2025 (558), Rok MMXXV, nakład 1000 egz., dystrybucja: bezpłatna, wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, dyrektorka: Marzena Matowska, 85-056 Bydgoszcz, ul. Marcinkowskiego 12-14, mck-bydgoszcz.pl, redaktor naczelny: Michał Tabaczyński, zastępczyni redaktora naczelnego: Emilia Walczak, redakcja: Szymon Andrzejewski, Kuba Ignasiak, Monika Grabarek, korekta: Emilia Walczak, skład, opracowanie graficzne: Irmina Pisarek, redakcja: tel. 523 077 124, bik@mck-bydgoszcz.pl, ul. Podwałe 15/3, druk i oprawa: Polraster, BIK w sieci: facebook.com/bik.bydgoszcz.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów oraz zmiany tytułów. Nie ponosi odpowiedzialności za treść programów placówek kulturalnych oraz materiałów informacyjnych i graficznych. Reklamodawcy ponoszą pełną odpowiedzialność za skutki prawne wynikłe z opublikowania dostarczonych przez siebie materiałów. Opinie prezentowane przez autorów nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem redakcji i wydawcy.

MIEJSKIE
CENTRUM
KULTURY
w Bydgoszczy

Institucja kultury
miasta Bydgoszczy

BYDGOSKI ROK
MUZYKI 2025

Dziennik podróży w miejscu

Rany miasta

Tekst i zdjęcie: Michał Tabaczyński

Ostatnio pisałem o ranach, jakie zadały naszemu miastu lata 70. Urodziłem się w połowie tamtej odległej dekady, dlatego miasto pamiętam z wczesnego dzieciństwa już w fazie upadku, który skończył się (przypadek? nie sądzę!) dwadzieścia lat temu. Od tamtego czasu „Brzygdoszcz” jest słowem wyłącznie historycznym, antykwarycznym przewiskiem, śladem naszej dawnej, przedawnionej już kondycji.

Ach, ten początek lat 70. ze swoją bezwzględną modernizacją: trzeba było burzyć, żeby poszerzać – burzyć budynki, żeby poszerzać ulice, oczywiście. Resursa kupiecka na rondzie XXX-lecia PRL choćby. Zresztą, okolice ronda w ogóle – chociażby kamienice na północnej stronie ulicy Jagiellońskiej. Zasypany kanał. Kamienice na rogu Gdańskiej i Śniadeckich.

Mam taką teorię, że te wyburzenia miały z jednej strony na celu dostosowanie miasta do wymagań ówczesnej przemysłowej modernizacji (zaczęła się epoka Gierka, trzeba było burzyć i budować – dzisiaj słyszymy to z ust prezydenta świata w nowej wersji: „będziemy wiercić” i „będziemy wszyscy jeździć samochodami”). Ale z drugiej były wynikiem ekonomicznego rachunku w obliczu pogarszającego się stanu technicznego nieremontowanych właśnie od kilkudziesięciu lat (często: od czasu ich powstania) budynków. Taniej było burzyć niż odnawiać – tym bardziej że rosnąca populacja miasta i zwiększający się ruch samochodowy stanowiły niezłe alibi.

Na szczęście burzenie też nie jest bezkosztowe. Dzięki temu, jak mi się zdaje, ocalała Bydgoska Wenecja. Pod koniec lat 70. i na początku 80. były plany jej wyburzenia i pobudowania w tym miejscu promenad nad Młynówką. Mówił o tym wprost ówczesny miejski konserwator zażytków, co brzmi jak zmyślony dowcip. Ale to szczerą prawdą: rozmowę z nim można sobie odnaleźć w archiwalnym „Bydgoskim Informatorze Kulturalnym”.

*

Straty wojenne to w przypadku Bydgoszczy rzecz osobliwa, bo właściwie żadne (a przynajmniej: żadne poważne) nie wiążą się bezpośrednio z działaniami zbrojnymi. Miała Bydgoszcz szczęście? Miała. Miałaby jeszcze większe, gdyby nie inne straty wojenne – nie te, które spowodowały bombardowania czy artyleryjska nawała; te, które wywołał urzędniczy olówek. Niemcy bezlitośnie wyburzali ściśle centrum miasta i tu wciąż zieją pustką przestrzeń po tych likwidacjach: plac

Największe architektoniczne błędy i wypaczenia, wszelkie najpoważniejsze bolączki są wynikiem tych dawnych ran. Nawet jeśli dzisiaj – przyzwyczajeni do tych widoków od dzieciństwa – nie widzimy w nich blizn.

Teatralny (ta nazwa pomnaża pustkę, na placu Teatralnym nie tylko nie ma teatru, ale jeszcze wyobraźnią władza przedawniona żaloba po nim), skwer Barciszewskiego (który – co za paradoks – również już jakiś czas temu pozbył się pomnika swojego patrona i też pomnaża pustkę), zachodnia pierzeja rynku.

Wszystko to – i wiele więcej – z czułością pokazuje najnowsza wystawa w Muzeum Okręgowym w Bydgoszczy: *Inne miasto*. Tytuł sugeruje nieustanną zmienność miejskiego organizmu, który

się stale przepoczwarza. Niektórych budynków szkoda – mówię to, chociaż nie jestem zwolennikiem rekonstrukcji. Bardziej jednak przeszkadzają mi miejsca, do których nie powróciło życie, miejsca, które są rezerwuarami pustki (i stężonej niepamięci

– nikt prawie nie pamięta tych miejsc w ich dawnym stanie, nawet ci, którzy je jeszcze widzieli na własne oczy – nie chodzi o to, że nie mamy ich fotografii, mamy, ale mi idzie o pamięć ich codziennego funkcjonowania, o ludzi, cienie na ścianach o zacho-

dzie słońca, odgłosy i zapachy). Na wystawie nieistniejące już miejsca wydrukowano na półprzezroczystych płachtach zwiwnego materiału, co jeszcze wzmacnia te metafory. Z jednej strony zwiwność symbolizująca nietrwałość, z drugiej – dawny obraz jest tylko półprzepuszczalną błoną pamięci, spod której prześwituje to, co teraz.

*

W tym piękniejącym wciąż mieście wielki wysiłek musi być wkładany w zaleczenie tych dawnych ran. Największe architektoniczne błędy i wypaczenia, wszelkie najpoważniejsze bolączki są wynikiem tych dawnych ran. Nawet jeśli dzisiaj – przyzwyczajeni do tych widoków od dzieciństwa – nie widzimy w nich bliźni. To one uparcie istnieją. Przy czym – żeby było jasne – nie jestem zwolennikiem bezwarunkowej (a tym bardziej: bezrefleksyjnej) odbudowy wszystkiego, co straciliśmy. Jestem przeciwnikiem konserwatywnej rekonstrukcji czy też rekonstrukcyjnego konserwatyizmu – jestem za to gorącym zwolennikiem gry z dawną postacią miasta, zabawy konwencjami, jakie nasze miasto wytworzyło.

Ale ta gra, jak to gra, ma pewne reguły. Co mnie prowadzi – od rzemyczka strat wojennych do koniczka dzisiejszego kiczu – do mysich figurek, które mają się zacząć pojawiać masowo w naszym mieście. Już się dwie pojawiły w centrum (i jedna na odległym osiedlu, ale tej szczęśliwie nie widziałem). Małe są, więc nieznaczne i nie ma o czym mówić, ktoś mógłby pomyśleć. Nic bardziej mylnego. Pod jednym tytułem pisać o wojennych zniszczeniach i myszce Molly to przesada? Ani trochę. Pojawienie się czeredy gryzoni będzie bowiem naruszeniem reguł gry.

Nawet nie wątpię w dobre intencje (ach, brukarze piekła), nawet nie wątpię, że myszka Molly jest postacią pozytywną. Nie idzie nawet o to, że uważam, iż jest brzydka (owszem, tak właśnie uważam, ale to w tym wszystkim drobiazg). Jest ta figurka uzurpacją, której bezczelność wywołuje we mnie wściekły sprzeciw. Na czym polega ta uzurpacja? Na tym, że bydgoski dentysta, który Molly wymyślił, zechciał uznać, że produkt jego fantazji nadaje się na symbol naszego miasta. Że – mówiąc inaczej – on sam w jakimś sensie nadaje się na symbol Bydgoszczy. Osobliwe...

Owszem, Wrocław ma krasnale, ale są one hołdem dla Pomarańczowej Alternatywy, tego przeuroczego ruchu oporu przeciwko komunistycznej władzy. Prawda, Zielona Góra ma Bachusiki, ale są one zakorzenione w winiarskich tradycjach miasta i regionu. Myszka Molly jest zakorzeniona w amatorskich książeczkach bydgoskiego dentysty. Nie w moim i nie w Twoim, czytelniku, doświadczeniu tego miasta, nie w jego historii, nie w naszym wspólnym dziedzictwie przeżyć, pamięci czy – niech będzie – niepamięci. I nikt nas nie zamierzał nawet zapytać. To właśnie poczytuję za uzurpację. I za fałsz. I wreszcie za symboliczną przemoc (jeśli ktoś uważa, że to przesada, może mówić: symboliczną bezczelność) dotykającą przestrzeni publicznej. To nie rany czy bliźny na obliczu naszego miasta, to zaledwie pryszcze, ale to nie znaczy, że mniej je szpecą.

18.

Tekst: Marta Kładź-Kocot

Im bardziej się starzeję, tym bardziej lubię, żeby mi spoza lektury wyglądał świat. Żeby mi tekst macki wypuszczał i dźgał nimi rzeczywistość, nie metodą zwierciadła na gościńcu, o nie. Raczej metodą skalpela, czy też jakiegoś innego ostrego narzędzia badawczego, co mi tę rzeczywistość skaleczy lekko, zadraśnię, a potem próbkę zbada i rzuci mi przed oczy: „O, masz. W takim kierunku zdążamy, to jest nasz świat. Łap diagnozę. Paskudna? No trudno. Rozwiązań ci żadnych nie oferuję, bo ze mnie żaden samozwańczy mesjasz. Jestem literaturą. Dostarczam

tylko wiwisekcji społeczeństw i psychoanalizy globalnych tendencji”. I dostarcza, oj, dostarcza. Dostarczają Paolo Bacigalupi, Kim Stanley Robinson, a ostatnio na naszym podwórku dostarczyła Magdalena Salik w rewelacyjnym *Wścieku*, który tańczy zgrabnie pomiędzy dwoma tematami, z tych najbardziej ważkich: kryzysem klimatycznym i sztuczną inteligencją z jej transhumanistycznymi implikacjami.

Zadziwiająco aktualny, choć również mocno nowozelandzki, okazał się również *Las Birnamski* Eleanor Catton, tej samej, co dostała zasłużonego Bookera za

kunsztowne *Wszystko, co łśni*. Pod tytułową szekspirowską nazwą kryje się grupa proekologicznych aktywistów, którzy wykorzystują leżące odłogiem grunty, żeby siać na nich warzywa, a następnie dystrybuują je pomiędzy zainteresowanymi. Zysków to nie przynosi, organizacja raczej wychodzi na zero. Nie przejmuje się przy tym specjalnie prawem własności do ziemi, wody, a niekiedy nawet prądu (wszak można sobie podłądować laptop w odkrytym gniazdku na czyjejś działce). Założycielką i przywódczynią jest młoda, charyzmatyczna Mira Bunting, pozostająca w trudnej (nieseksualnej) relacji ze współlokatorką i przyjaciółką Shelley, odpowiedzialną i praktyczną. W chwili, gdy je poznajemy, Shelley ma już serdecznie dość bycia w cieniu i ma zamiar odejść z Lasu Birnamskiego. Tymczasem do gry wkraczają inne siły. Ziemia, na której Mira planuje kolejne nasadzenia, oficjalnie należy do małżeństwa Darvishów, ambitnych, właśnie uszlachconych przedstawicieli nowozelandzkiej klasy średniej. Ziemię tę chce jednak kupić amerykański miliarder Robert Lemoine, który ma wobec niej własny plan – odkrył złoża niezwykle cennych metali ziem rzadkich i dokonuje potajemnego, nielegalnego wydobycia. Oczywiście nie czekając, aż ziemia przejdzie na jego własność. Przypadkowe spotkanie Miry i Roberta owocuje wzajemną fascynacją. Miliardera psychopatę bawi ta zadziorna dziewczyna, która się przed nim nie płaszczy. Lewicowa aktywistka ma natomiast okazję napyskować miliarderoi na żywo. Przy czym miliarder na żywo nie sprawia wrażenia aroganckiego dupka. Wręcz przeciwnie: postanawia zacząć finansować Las Birnamski... Tymczasem z Ameryki Południowej wraca inny lewicowy aktywi-

Dla ambitnych przedstawicieli klasy średniej, ukazanych jako dość w gruncie rzeczy poczciwi i uczciwi, przywiązani do rodziny konserwatyści, kwestie ochrony przyrody będą tylko środkiem do celu, jakim jest uzyskanie awansu społecznego, czyli wymarzonego tytułu szlacheckiego.

sta, Tony Gallo, niespełniony dziennikarz, dawny niespełniony chłopak Miry i człowiek ogólnie niespełniony w każdej sferze życia, za to mocno ideowo zaciętrzewiony. Powyższy układ sił zaczyna tworzyć zamkniętą pułapkę, która zatrzaśnie się wokół wszystkich bohaterów bez wyjątku...

Nowa Zelandia wydaje się dobrym miejscem, żeby stworzyć obraz społeczeństwa w miniaturze czy w ogóle świata

w miniaturze. Otrzymujemy w ten sposób powieść, której fabuła w żadnym razie nie robi wrażenia pretekstowej (wręcz przeciwnie, akcja jest momentami wartka niczym w filmie sensacyjnym), ale z drugiej strony urasta momentami do rangi gorzkiej paraboli. Bo choć kwestie zmiany klimatu, rabunkowej gospodarki, niszczenia planety i zaniku bioróżnorodności często się na kartach powieści pojawiają, całe spektrum możliwych postaw wobec tych zagadnień nie pozostawia nawet cienia nadziei. Catton bardzo ładnie modeluje ograniczenia poznawcze poszczególnych postaci, ich niepełną wiedzę i widzenie tunelowe, złożone, zupełnie prywatne motywacje, które bez wyjątku prowadzą do katastrofy. Miliarder nie cofnie się przed niczym, żeby zarobić potężne pieniądze, rabunkowa gospodarka to dla niego oczywistość, a uprawianie green-washingu wydaje się miłym dodatkiem, kwiatkiem do kożucha. Dla ambitnych przedstawicieli klasy średniej, ukazanych jako dość w gruncie rzeczy poczciwi i uczciwi, przywiązani do rodziny konserwatyści, kwestie ochrony przyrody będą tylko środkiem do celu, jakim jest uzyskanie awansu społecznego, czyli wymarzonego tytułu szlacheckiego. Wątpliwa skuteczność działań Lasu Birnamskiego rozbija się o tarcia interpersonalne, zaś śledztwo dziennikarskie Tony'ego Gallo, który miałby szansę odkryć, co rzeczywiście miliarder robi w nowozelandzkim rezerwacie, nawet w bardziej sprzyjających okolicznościach skazane byłoby na niepowodzenie z powodu jego własnych skrzywień poznawczych. Tony, marząc o odkryciu rządowego spisku i zostaniu

wielkim dziennikarzem śledczym, wyciąga bowiem wnioski, zanim zdołał zebrać i przeanalizować dane.

A do tego jeszcze ten trop szekspirowski. Czy to jest opowieść o pożądaniu władzy? Kto tu jest Makbetem i Lady Makbet? Oczywiście uszlachcony konserwatysta Owen Darvish i jego żona. To pod ich bramy podchodzi Las Birnamski, żeby prowadzić na ich ziemi swoją ogrodniczą partyzantkę. Problem w tym, że prawdziwą bezwzględność w dążeniu do celu reprezentuje miliarder Robert Lemoine. (Kim on tu jest? Wiedźmami? Hekate?...). *Las Birnamski* staje się przypowieścią o zbrodni zbiorowej, popełnianej na planecie, wywołanej zbiorową żądzą posiadania i pięcia się w hierarchii. I nic tu nie jest proste. Czy proekologiczna spółdzielnia, przyjmując ofertę Lemoine'a i stając się organizacją zewnętrznje finansowaną, idzie na moralny kompromis i zdradza swoje ideały? Jak daleko można się posunąć, idąc na kompromis? Czy nie decydując się na to, nie zostaje się śmiesznym Don Kichotem? Wiele tu pytań.

Pozornie luźno powiązane wątki i zdarzenia fabularne łączą się na koniec i splatają we wstrząsającym finale, a finał ten zostawia bardzo mało optymistycznych prognoz, jeśli chodzi o przyszłość planety. Okazuje się bowiem, że napięcia pomiędzy poszczególnymi siłami społecznymi prowadzić mogą wyłącznie do totalnego kolapsu. A planeta sobie ginie.

Cenię literaturę właśnie za to, że daje wgląd.

Tekst: Jarosław „Bisz” Jaruszewski

– No dobrze, może wy będziecie w stanie to zrozumieć, słuchajcie uważnie. No więc jest ciemna, mroźna zimowa noc, kilka dni przed Wigilią. Małe miasteczko, na jego obrzeżach kościółek, a obok niewielki świerkowy zagajnik, z którego co roku wybierane są drzewka na święta. Jedna z choinek – rosnąca najbliżej świątyni, wystawiona na wszystkie codzienne nabożeństwa, tak że słowo boże zna już właściwie na pamięć – zaczyna żarliwie modlić się o ocalenie przed ścięciem. Robi to w tak ujmujący sposób, że nagle z nieba pada świetlisty promień,

staje przed nią Jezus i pyta, jak może jej pomóc. Drzewko z zachwytem odpowiada, że chciałoby być człowiekiem, przeżywać święta i cieszyć się razem z innymi. Poruszony Jezus zmienia ją więc w małą dziewczynkę, którą jakiś czas później przygarnia rodzina kościelnego...

– Piękna historia!

– Ale to jeszcze nie koniec. Co roku podczas świąt, z nieznanego powodu dziewczynka zaczyna chorować. Jej niedomaganie rozpoczyna się w połowie grudnia, osiągając apogeum w wigilijny wieczór. Wypadają jej włosy, nie może podnieść się

z łóżka. Lekarze załamują ręce. Jednak zaraz po świętach sytuacja poprawia się.

– Świąteczny cud!

– Po paru latach na zdrowiu podupada starzejący się zakrystian, święta schodzą na drugi plan, nikt nie ma głowy do prezentów, choinek czy dekorowania domu. O dziwo, właśnie tego roku przygarnięta dziewczynka po raz pierwszy przeżywa grudzień bez najmniejszych zdrowotnych problemów. Rodzina sądzi, że to choroba przybranego ojca obudziła w niej wyjątkową odporność, ale prawda okazuje się inna. Odkrywa ją wnuczka dziewczynki, kiedy po wielu latach znajduje na strychu zakurzony pamiętnik.

...

Obracała w dłoniach srebrną bombkę, którą pamiętała jeszcze z czasów dzieciństwa. Przybliżała ją do twarzy i oddalała, przeglądając się jak w krzywym zwierciadle. Po chwili odwiesiła ją na wiotką gałązkę, z której osypało się kilka bladezielonych igieł. Zdawała sobie sprawę, że każdy z konwencjonalnych sposobów przekazania tego, co chciała powiedzieć, jest niewystarczający. Wiedziała, że zmiany w świadomości rzadko odbywają się skokowo, są raczej wynikiem procesu stopniowego przekształcania, często zachodzącego niezauważalnie. Nagłe olśnienie jest za ledwie czubkiem góry lodowej, który wyłania się na powierzchni naszego umysłu, podczas gdy cała reszta pozostaje skryta w podświadomych głębiach. Rozejrzała się bezradnie po twarzach gości siedzących przy wigilijnym stole. Wyobrażała sobie otaczające ich poznawcze bańki niczym

**Choć ideowa
niejednorodność
może być
dowodem ciągłego
poszukiwania
doskonalszych racji,
to natura ludzka każe
nam widzieć ją zwykle
w negatywnym
świecie, o czym
nieraz przekonała się
Helena.**

ezoteryczne aury o rozmaitych kształtach i kolorach. Czy nie było nonsensem próbować się przez nie przebić? Wiedziała, że nie może mówić „za siebie”, że perspektywa pierwszej osoby jest w jej przypadku wykluczona, gdyż komunikat natychmiast zakłócony będzie przez kontekst nadawcy.

W ciągu siedemdziesięcioletniego życia udziałem Heleny było kilka – czasem karkołomnych – światopoglądowych

wolt. Wyniesiony z domu katolicki tradycjonalizm w czasach studiów przeredził się w wojujący komunizm, który porzuciła zafascynowana Solidarnością. Następnie przed długie lata wyznawała narodowy konserwatyzm, aż do pewnego jesienno wieczoru, kiedy bojąc się puścić nastoletnią wnuczkę na marsz równości, postanowiła pójść razem z nią. Kiedy trzymając się za ręce szły ulicami Warszawy pośród wielotysięcznego tłumu, a ich twarze mieniły się refleksami policyjnych kogutów, poczuła coś, co – będąc dzieckiem – czuła w kościele, co jako naiwna komunistka odczuwała na pierwszomajowych pochodach, co zadecydowało o jej wstąpieniu do Solidarności – wspólnotę. Specyficzne doświadczenie bycia poza ciałem, panteistyczne rozpuszczenie się w czymś większym niż pojedyncze istnienie. Coś, czego brakowało jej przy tym wigilijnym stole, a co widziała w oczach karpia, gdy kilka dni temu wyciągała go z wanny, albo teraz: w tej cholernej, lekko przekrzywionej, stojącej w kącie choince.

Choć ideowa niejednorodność może być dowodem ciągłego poszukiwania doskonalszych racji, to natura ludzka każe nam widzieć ją zwykle w negatywnym świetle, o czym nieraz przekonała się Helena. Zauważyła, że jej słowa traktowane są z dystansem, a ona sama uznawana za „niepoważną”. Z czasem intuicyjnie opłamała rozmaite techniki perswazji tak, by dostawać się do cudzych umysłów od kuchni. Najczęściej używała metody powoływania się na kogoś bardziej wiarygodnego, na przykład na jakiegoś znanego polityka, któremu obecni przy wigilijnym stole wierzyli bezdyskusyjnie (wiarą fundamentalną, która utwierdzona setkami przełkniętych kłamstw stawała się niez-

chwiana, gdyż podważenie jej byłoby zakwestionowaniem własnej racjonalności).

– Oglądaliście świąteczny wywiad z prezydentową? Opowiedziała historię, która wydała mi się głupkowata.

– Może po prostu jej nie rozumiałaś, Helenko?

– Po prostu nie wiem, jak ją interpretować, wiecie, że biblijne przypowieści to nie do końca moja specjalność.

...

„To tak jakby powiesić kogoś na żyrandolu i całymi dniami patrzeć, jak umiera z głodu. Do tego przystroić go! Przyczepić do rąk świeczki, na szyi zawiesić kolorowy papierowy łańcuch, przeglądać się w błyszczących bombkach, nie widząc, że wiszą na umierającym ciele. Więcej, na głowie przyczepić gwiazdę, symbol nadziei! Przecież to koszmar... Boże, zmieniłeś mnie w człowieka, żebym co roku patrzyła na tortury swoich siostr – przecież patrząc na nie, cierpię razem z nimi! Nie wiem, czy wytrzymam to dłużej”. **BIK**

Dwa miasta, w tym jedno inne

Tekst i zdjęcie: Michał Tabaczyński

Straciłem, to oczywiste; coś straciłem, ale też coś zyskałem. Nie poszedłem zwiedzić tej wystawy w dniu jej otwarcia, więc straciłem możliwość wysłuchania narracji, która pewnie dopełnia dobrze tę wystawę. Co zyskałem? Poza brakiem tłoku i ścisłu, który w tej ciasnej przestrzeni musiał być zaiste dojmujący? Zyskałem ciche i intymne warunki spotkania z naszą wspólną pamięcią (albo i niepamięcią – zależy, z której strony patrzeć), z tkwiącym w centrum bydgoskiej świadomości melancholijnym brakiem, z bliźną w naszej wspólnej podświadomości.

To tylko jedno piętro w muzealnym spichrzu. Jedno, a do tego ostatnie. Może to być, oczywiście, przypadek (dostępne pomieszczenie spełniające pewne warunki, np. wielkość), ale nawet jeśli – to znaczący. Można się bowiem mozolnie wdrapywać na to ostatnie piętro, żeby zobaczyć to, co w jakimś sensie podniebne, rozwiane w powietrzu, uniesione wysoko ponad ziemię. Trzeba się zmęczyć tą drogą, bo dogrzebywanie się do tego, co znikło w dziejowej zawierusze, co przepało – nie jest takie łatwe. Nie jest i być nie powinno.

Ścieżka ograniczona usypanym piaskiem (co oczywiste, nie przypomina on tu o plaży, ale przynosi na myśl gruzowisko, pył i kurz, jeden z ostatecznych produktów rozpadu cywilizacji) nie jest długa – odpowiada swoim rozmiarem skali wojennych zniszczeń Bydgoszczy. I dlatego też żałuję, że mnie ominęło oprowadzanie kuratorskie: ta niewielka wystawa musi stanowić dobry przestrzenny scenariusz opowieści o mieście. I ta opowieść musi być krzepiąca: Bydgoszcz przetrwała tamten czas powszechnego zniszczenia z umiarkowanymi stratami. Mieliliśmy szczęście? Mamy je do dzisiaj? Oby.

Zdumiało mnie, że coś przetrwało z synagogi czy kościoła pojezuickiego. Zdumiało mnie, jak mało przetrwało (a jeśli przetrwało więcej, to nie pokazano tego) z teatru. Z czułością myślę o kimś, kto w tamtej chwili znalazł chęć i odwagę, żeby zabezpieczyć te resztki. Zastanawiam się, czego się w tamtej chwili spodziewał, że podjął ten wysiłek, o czym myślał, jaką miał wizję przyszłości tego miasta. Zabawne, że on dla nas istnieje na równi z przedmiotami, które ocalały, a my (my, dzisiejsi bydgoszczanie i to dzisiejsze miasto) dla niego nigdy nie

istnieliśmy, że nigdy nie zobaczył ani nas, ani dzisiejszej Bydgoszczy. Chociaż – jak się domyślam – dla nas przechował te resztki. A może dla siebie też?

Opowieść o wojennych stratach Bydgoszczy musi być też opowieścią o tym, co przetrwało. O tym, co trwa nadal pomimo pamięci strat. Co miesza się z powidokami zniszczeń. Zwiewne tkaniny, na których wydrukowano zdjęcia tego, czego już nie ma, swoją zwiewnością i półprzezroczystością dają ten efekt nakładania się na siebie tych dwu przestrzeni. Przez stratę przebija to, co pozostało. Chodząc po wystawie w samotności, ale w tłumnym dniu otwarcia dobrze było widać to, co pozostało: ludzie, dużo ludzi wpatrzonych w eksponaty, pochylających się nad informacyjnymi tablicami. Nie dające się zatrzymać i niemożliwe do wymazania – życie.

Tytuł wystawy – *Inne miasto* – jest prowokacyjny. Rozumiem jego źródło („Inne miasto miałam w pamięci, inne zobaczyłam teraz” – napisała we wspomnieniach Ola Obarska), ale jednak: to, w czym (pośród czego?) dzisiaj żyjemy, to jedyne miasto. Innego nie ma, innego nie znamy. Paradoksalnie owa inność może dotyczyć nie tego miasta, które powstało z wojny i z jej zniszczeń, ale tego, które zniknęło. Ono jest dla nas inne, bo nieistniejące, potencjalne. Obce. Wystawa jest osobliwą areną walki tych dwu inności. Czyli najpewniej robi to, co dobre muzeum właśnie robić powinno.

Wystawa *Inne miasto... Zniszczenia wojenne Bydgoszczy (1939–1945)* będzie otwarta przez cały rok 2025 w spichrzach nad Brdą. Jej kuratorami są: dr Anna Nadolska i Filip Semrau. Za aranżację odpowiada Ewa Widacka-Matoszko.

Adresy bydgoskich instytucji kultury »

- » **Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego**, ul. Słowackiego 7, 85-008 Bydgoszcz, tel. 523 210 582, www.amfn.pl
- » **Akademia Przerzeczności Kreatywnej** przy Wyższej Szkole Gospodarki, **Muzeum Fotografii**, ul. Karpacka 52, 85-164 Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Naruszewicza 11, 85-229 Bydgoszcz, tel. 52 567 00 07, muzeumfoto@byd.pl, muzeumfoto.byd.pl
- » **Artgallery**, Stowarzyszenie Działań Artystycznych, ul. Gdańska 54, 85-021 Bydgoszcz
- » **Biblioteka UKW**, ul. Szymanowskiego 3, 85-074 Bydgoszcz, tel. 52 326 64 60, biblioteka.ukw.edu.pl
- » **Bydgoskie Centrum Informacji**, ul. Batorego 2, 85-104 Bydgoszcz, bci@visitbydgoszcz.pl, visitbydgoszcz.pl
- » **Bydgoski Instytut Głosu – profesjonalne centrum doskonalenia głosu**, ul. Śniadeckich 21/4, 85-011 Bydgoszcz, tel. 500 347 009, bydgoski.institutglosu@gmail.com, bydgoskiinstytutglosu.pl
- » **Bydgoskie Centrum Sztuki im. S. Horna-Popławskiego**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 668 892 896, bcs.bydgoszcz.pl
- » **Bydgoskie Towarzystwo Heraldyczno-Genologiczne**, 85-165 Bydgoszcz, ul. Tucholska 15/50, prezes Andrzej Nejman
- » **Bydgoskie Towarzystwo Naukowe**, Societas Scientiarum Bydgosciensis, Bydgoszcz Scientific Society, ul. Jezuicka 4, 85-102 Bydgoszcz, tel./fax 523 222 268, btn.bydgoszcz.eu, prezes prof. dr hab. inż. Marek Bieliński
- » **Dom Edukacyjno-Kulturalny „REGNUM”** przy Fundacji „Nowe Pokolenie”, ul. Siedleckiego 12 i ul. Bośniacka 3, dyr. Joanna Dobska, tel./fax 523 711 051, 953 101 280, nowe-pokolenie.pl, fundacja@nowe-pokolenie.pl
- » **Dom Kultury MODRACZEK**, ul. Ogrody 15, tel./fax 523 713 331, modraczek.smbudowlani.pl, e-mail: modraczek.smbudowlani.pl, agnieszka.buzalska@smbudowlani.pl, dyr. Agnieszka Buzalska
- » **Dom Kultury ORION**, ul. 16 płk. Ulanów Włpk. 1, 85-319 Bydgoszcz, tel. 523 487 201, kier. Nicoletta Stachura
- » **ELJAZZ – Centrum Artystyczne**, ul. Kręta 3, 88-117 Bydgoszcz, tel. 523 221 574, 662 152 726, eljazz.com.pl
- » **Filharmonia Pomorska**, dyr. Maciej Puto, ul. Szwalbeo 6, 85-080 Bydgoszcz, tel. 52 321 02 34, e-mail: kasa.biletowa@filharmonia.bydgoszcz.pl; filharmonia.bydgoszcz.pl
- » **Fundacja Fotografistka**, ul. Pomorska 68A/1, Bydgoszcz, tel. 508 732 871, fotografistka.pl
- » **Fundacja „Wiatrak”**, ul. Bołtuca 5, 85-791 Bydgoszcz, tel. 523 234 810, wiatrak.org.pl, e-mail: sekretariat@wiatrak.org.pl
- » **Galeria 85**, prowadzi Ewa Pankiewicz, ul. Gdańska 17, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 226 222
- » **Galeria ALIX**, M. i M. Dobeccy, ul. Jezuicka 26
- » **Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński**, ul. Chocimska 5, 85-097 Bydgoszcz, tel. 608 596 314, autorska.pl, galeria@autorska.pl
- » **Galeria Francuska Mistral** przy WSG, prowadzi Henryka Stachowska, ul. Garbary 2, budynek A, tel. 668 705 587
- » **Galeria Innowacji UTP**, ul. Kaliskiego 7, 85-789 Bydgoszcz, kier. dr Anna Bochenek, czynne w godz. 10–17
- » **Galeria MDK1** przy MDK nr 1, ul. Baczyńskiego 3
- » **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszczy, dyr. Karolina Leśnik-Patelczyk, Gmach główny (ul. Gdańska 20) wt.–pt. 10.00–18.00, sob.–niedz. 11.30–16.30, wstęp wolny, galeriabwa.bydgoszcz.pl, bwa@galeriabwa.bydgoszcz.pl, tel. 52 339 30 50
- » **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszczy (ul. Gdańska 3): wt.–pt. 11.00–18.00, sob. 12.00–16.00, wstęp wolny
- » **Galeria Wspólna (MCK+ZPAP)**, ul. Batorego 1/3, 85-104 Bydgoszcz, tel. 523 221 447, galeriawspolna@onet.pl
- » **Galeria Pleszynski Kobra**, 85-079 Bydgoszcz, ul. Kościuszki 27, tel. 600 451 577
- » **Izba Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego**, WiMBP, ul. Libelta 5, tel. 523 238 207, czynne: wt. i pt. 13–18, śr. 10–15
- » **Jagiellońska 1, Dom Aukcyjny i Galeria Sztuki**, ul. Jagiellońska 1, 85-067 Bydgoszcz, jagiellonska1.pl
- » **Kino Jeremi / Hangar Kultury**, Zespół Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego, ul. gen. Fieldorfa „Nila” 13, 85-796 Bydgoszcz, tel. 52 343 66 67, monika.jarzyna@liceumxv.edu.pl
- » **Klub Arka**, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, tel. 523 487 202, kier. Nikoletta Stachura
- » **Klub Heros**, ul. gen. Thomée 1, Bydgoszcz, tel. 523 430 004, kier. Grażyna Wrzeczionek
- » **Klub Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych**, ul. Sułkowskiego 52A, 85-915 Bydgoszcz, tel. 261 413 550, kier. mgr Marek Trojan. Biblioteka Klubu IWspSZ, tel. 261 413 563, kier. mgr Zdzisława Gajownik, klubiwspsz@wp.mil.pl
- » **Klub Miłośników Australii i Oceanii**, pl. Kościeleckich 8, pok. 8, Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Janosika 3/78, 85-794 Bydgoszcz, prezes Lech Olszewski, tel. 607 120 182, 52 343 75 11, kmaio.polus.pl
- » **Klub Miłośników Kaktusów** przy Klubie „ARKA” BSM, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, przewodniczący Jerzy Balicki, tel. 523 215 538
- » **Klub Odnowa**, al. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego 38, tel. 523 631 867, klubodnowa@interia.pl, klubodnowa.strefa.pl, kier. Grażyna Salemska
- » **Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 01-03, kpck.pl, Dyr. Ewa Krupa, sekretariat@kpck.pl; Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 06, galeria.kpck.pl, kier. Katarzyna Wolska, galeria@kpck.pl
- » **Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, ul. Marcinkowskiego 12–14, 85-056 Bydgoszcz, tel. 523 255 555 (inf.), sekretariat@mcck-bydgoszcz.pl, mcck-bydgoszcz.pl
- » **Międzynarodowe Centrum Kultury i Turystyki oraz Esperantotur** ul. Skłodowskiej-Curie 10, 85-094 Bydgoszcz, tel./fax: 523 461 151, info@esperanto.bydgoszcz.eu
- » **Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1**, ul. Baczyńskiego 3, 85-805 Bydgoszcz, tel. 523 755 349, fax 523 450 628, mdkn1.bydgoszcz@go2.pl, mdk1.bydgoszcz.pl, dyr. Piotr Skowroński
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 2** im. Jordana, ul. Leszczyńskiego 42, 85-137 Bydgoszcz, tel./fax 523 731 795, dyr. Adam Łętocha. Biblioteka Literatury Fantastycznej im. J. Grundkowskiego, MDK nr 2 w Bydgoszczy, czynna: śr. 16.30–19.30.
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 3** (Zespół Szkół i Placówek nr 1 w Bydgoszczy), ul. Stawowa 53, 85-323 Bydgoszcz, tel. 52 373 25 15, fax/tel. 52 348 68 68

- **Młodzieżowy Dom Kultury nr 4**, ul. Dworcowa 82, 85-010 Bydgoszcz, tel./fax 523 224 413, mdk4@cps.pl, mdk4.bydgoszcz.pl, dyr. Małgorzata Gładyszewska
- **Młodzieżowy Dom Kultury nr 5**, ul. Kryświczowej 8, 85-796 Bydgoszcz, tel./fax 523 485 002, dyr. Jolanta Wawrzonkowska, mdk5.bydgoszcz.pl, mdk@mdk5.bydgoszcz.pl
- **Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera w Bydgoszczy**, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz. Godziny otwarcia: pon. 12.00–18.00 (wystawy nieczynne), czw.–śr. 10.00–18.00, pt. 10.00–20.00, sob.–niedz. 12.00–20.00, info@mlynyrothera.pl, tel. 887 467 208, mlynyrothera.pl
- **Muzeum Dplomacji i Uchodźstwa Polskiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego**, ul. Berwińskiego 4, 85-044 Bydgoszcz, tel./fax 523 462 318, muzeum@ukw.edu.pl, czynne: wt.–pt. 10–14, dyr. prof. dr hab. Adam Sudół
- **Muzeum Kanału Bydgoskiego im. S. Malinowskiego** przy III LO, ul. Staroszkolna 10, 85-209 Bydgoszcz, kanalbydgoski.pl, tel. 693 765 075, muzeum@kanalbydgoski.pl
- **Muzeum Mydła i Historii Brudu**, ul. Długa 13-17, 85-032 Bydgoszcz. Rezerwacja tel. 525 157 015, warsztaty@muzeum-mydla.pl; muzeummydla.pl
- **Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy**, ul. Gdańska 4, 85-006 Bydgoszcz, dyr. Anna Kornelia Jędrzejewska, sekretariat: tel. 52 52 53 555, sekretariat@muzeum.bydgoszcz.pl; muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Nauki i Literatury: tel. 883 366 055, wyklad@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Edukacji: tel. 52 58 59 911, edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Promocji i Marketingu: tel. 52 58 59 929, 52 58 59 926, promocja@muzeum.bydgoszcz.pl. Biblioteka i Czytelnia: biblioteka@muzeum.bydgoszcz.pl, tel. 52 52 53 515, 52 52 53 516, godziny otwarcia: wt. 10.00–15.00, śr. 12.00–15.00, czw. 10.00–15.00, pt. 12.00–15.00, sob., niedz., pon. nieczynne. Godziny otwarcia: gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, Zbiory Archeologiczne, Galeria Sztuki Nowoczesnej, Europejskie Centrum Pieniądza, Dom Leona Wyczółkowskiego, Spichrz nad Brdą, Apteka Pod Łabędziem: wt., czw. 10.00–18.00, śr., pt. 12.00–20.00, sob.–niedz. 12.00–18.00, pon. nieczynne. Explosure: zamknięte do 1 marca. Centrum Edukacji Muzealnej, godz. otwarcia: 9.00–15.00.
- **Muzeum Wodociągów: Hala Pomp**, ul. Gdańska 242, oraz **Galeria Wieży Ciśnień**, ul. Filarecka 1, muzeum@mwik.bydgoszcz.pl
- **Muzeum Oświaty**, ul. Curie-Skłodowskiej 4, tel. 523 426 590
- **Muzeum Wojsk Łądowych**, ul. Czerkaska 2, 85-641 Bydgoszcz, dyr. Wojciech Bartoszek, tel. 261 414 876. Godziny otwarcia: pon. nieczynne; wt., śr., pt. godz. 8.30–15.30; czw. 8.30–18.00, sob. 12.00–14.00, niedz. 10.00–14.00; wstęp wolny, muzeumwlp.pl
- **Opera Nowa w Bydgoszczy**, dyr. Maciej Figas, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz, tel. 523 251 502, Dział Promocji i Obsługi Widzów oraz przedsprzedaż biletów: tel. 523 251 655, fax 523 251 636. Kasa biletowa tel. 523 251 555. Obiekt dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, operanowa.bydgoszcz.pl
- **Otwarta Przestrzeń „Światłownia”**, ul. św. Trójcy 15, 85-224 Bydgoszcz, swiatlownia@onet.pl, swiatlownia.eu
- **Pałac Młodzieży**, ul. Jagiellońska 27, 85-097 Bydgoszcz, tel. 523 210 081, palac.bydgoszcz.pl, dyr. Magdalena Bereda
- **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka** im. M. Rejowskiego, ul. Skłodowskiej-Curie 4, 85-094 Bydgoszcz, tel. 523 413 074; pbw.bydgoszcz.pl, dyr. Ewa Pronobis-Sosnowska
- **Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział Kujawsko-Pomorski**, ul. Warmińskiego 13, 85-087 Bydgoszcz, tel. 739 907 482, prezes Janusz Stanecki, sekretariat@pzechokp.pl
- **Stowarzyszenie Artystyczne „MÓZG”**, stowarzyszenie.mozg.art.pl, ul. Gdańska 10, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 455 195
- **Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży**, ul. Szałęcka 1, 85-792 Bydgoszcz, tel. 52 344 34 01, 600 371 696; 52 376 67 39 (po godz. 16.30); sswm-bydgoszcz@salezjanie.pl
- **Teatr Kameralny w Bydgoszczy**, dyr. Mariusz Napierała, ul. Grodzka 14–16, 85-109 Bydgoszcz. Biuro: Centrum Kongresowe Opery Nova, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz. Tel. 885 904 192, biuro@teatrkameralny.com, teatrkameralny.com
- **Teatr Pantomimy „DAR”**, dar.art.pl; teatrdar@wp.pl, tel. 523 407 468, 602 572 021, 602 257 675
- **Teatr Polski im. Hieronima Konieczki**, dyr. Benjamin Bukowski, al. Mickiewicza 2, 85-071 Bydgoszcz, tel. 523 397 841, kasa biletowa: czynna od śr. do pt. w godz. 14.00–18.00, al. Mickiewicza 2 (wejście od parku, od ul. 20 Stycznia 1920) oraz godzinie przed spektaklem, tel. 523 397 818, 885 607 090, bilety@teatrpolski.pl; teatrpolski.pl
- **Toniebajka**. Księgarnia dla wszystkich, ul. Focha 2, 85-070 Bydgoszcz, tel. 665 192 904
- **Towarzystwo Inicjatyw Kulturalnych**, ul. Dworcowa 62/2, 85-009 Bydgoszcz, tel. 523 213 371, prezes Maria Papala
- **Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy**, ul. Jezuzicka 4, tel./fax 523 225 196, 523 454 434, tmmb.pl, biuro@tmmb.pl, skrytka pocztowa nr 17, 85-169 B 37, prezes Jerzy Derenda. Biuro Zarządu czynne pon.–pt. 9–15
- **Towarzystwo Muzyczne im. Ignacego Jana Paderewskiego**, ul. Skargi 7, 85-018 Bydgoszcz, tel./fax 523 270 291, konkurspaderewskiego.pl, prezes prof. Katarzyna Popowicz-Zydroń
- **Towarzystwo Operowe im. prof. Felicji Kryświczowej**, ul. Focha 5, 85-006 Bydgoszcz, prezes Zenona Tomczak, tel. 603 993 852, sekretarz zarządu Danuta Świąteczowska
- **Towarzystwo Polsko-Austriackie**, Oddział B, Stary Rynek 5, 85-104 Bydgoszcz, tel. 609 678 277, lubomira.kubiak@gmail.com, prezes Lubomira Kubiak, dyżury w każdą drugą środę miesiąca
- **Towarzystwo Polsko-Niemieckie**, ul. Fordońska 120. Dyżury w każdy trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 13–16, tpn1@wp.pl, facebook.com/tpn.Bydgoszcz, prezes Danuta Szczepaniak-Kucik, tel. 504 100 024, sekretarz Krystyna Bender-Dudziak, tel. 605 666 936
- **Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej**, prezes Beata Żmuda, tel. 693 925 911, wiceprezes Maria Pastucha, tel. 694 582 721, tpf.byd.pl
- **Urząd Miasta, Biuro Kultury Bydgoskiej**, ul. Sielanka 8A (I piętro), 85-073 Bydgoszcz, tel. 52 58 58 189, fax 52 58 58 832, bkb@um.bydgoszcz.pl, dyr. Magdalena Zdończyk
- **Wędrowniczek – Klub Turystyczny**, prezes Adam Czachowski, tel. 523 251 635
- **Wojewódzka Miejska Biblioteka Publiczna** im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy, dyr. Dagmara Reszkowska-Gierden, ul. Długa 39, 85-034 Bydgoszcz, tel. centrala 52 323 80 08, 52 33 99 200, tel. sekretariat 52 328 73 90, 52 3399 225, sekretariat@wimbp.bydgoszcz.pl, biblioteka.bydgoszcz.pl
- **Sopocki Dom Aukcyjny**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 602 593 826, sda.bydgoszcz.pl
- **Świetlica Ukraińska**, ul. Dworcowa 57/1, 85-009 Bydgoszcz, tel. 884 841 966, zahnitkolilia@gmail.com, dyr. Liliia Zahnitko

- » 4.02.2025, wtorek, godz. 19.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20; wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona

CCCXXIX Bydgoski Wtorek Muzyczny

Alexandros Jusakos (Chile) fortepian, Nagroda Rektora AMFN w Bydgoszczy dla laureata Złotego Parnasa XIX Międzynarodowego Forum Pianistycznego Bieszczady bez granic. W programie: L. van Beethoven, F. Chopin, C. Debussy, M. de Falla.

Alexandros Jusakos, pianista urodzony w Chile. Absolwent Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Na UMFC w Warszawie uzyskał tytuł doktora sztuki. Jego profesorami byli Mario Baeza Cortés, Fernando Cortés i Elvira Savi w Chile, Wiesława Ronowska i Jarosław Drzewiecki w Polsce. Laureat wielu nagród na polskich i chilijskich konkursach muzycznych. Obecnie jest profesorem w Konserwatorium Muzycznym Uniwersytetu Mayor w Santiago de Chile.

- » 16.02.2025, niedziela, godz. 17.00, Sala Rotundowa Pałacu w Lubostroniu; bilety w cenie 35 zł normalny, 30 zł ulgowy (dzieci, studenci, emeryci, renciści) można nabywać w Pałacu w Lubostroniu pół godziny przed koncertem

CCLVII Koncert Pałacowy

Małgorzata Grela sopran, Aneta Nurcek mezzosopran, Michał Kuzimski fortepian, studenci klasy śpiewu: Oliwia Filipczak, Natalia Grela sopran, Rafał Szalkiewicz baryton. W programie: J. Bock, A. Buzzi-Peccia, V. di Chiara, G. Donizetti, I. Kálmán, F. Lehár, S. Moniuszko, W.A. Mozart, J. Petersburski, F. Poulenc, G. Rossini, W. Szpilman, C. Velázquez, H. Wars.

- » 22.02.2025, sobota, godz. 16.00, Sala Audytoryjna Domu Polskiego, ul. Grodzka 1; wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona

Musica Spiritus Movens

Natalia Bukowska, Zuzanna Kałamarz, Pejyu Wen sopran, Weronika Wojtkowska mezzosopran, Ziemowit Kubiś bas, Tomasz Gumieła, Weronika Jodłowska, Marek Kamola, Michał Kuzimski, Alicja Tarczykowska fortepian, ks. Mateusz Ziemlewski słowo. W programie: J. Brahms, F. Chopin, W. Friemann, G. Gershwin, G.F. Händel, M. Lambert, P.M. Marqués, S. Moniuszko, W.A. Mozart, F. Nowowiejski, G.B. Pergolesi, G. Puccini, G. Rossini.

- » 25.02.2025, wtorek, godz. 19.00, Aula Akademii Muzycznej, ul. Słowackiego 7; wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona

Wtorek z muzyką dawną

Violoncello transalpino, Matthias Bergmann wiolonczela historyczna, Dorota Zimna klawesyn. W programie: J.B. de Boismortier, A.M. Fiorè, S. Lanzetti, G.Ph. Telemann. Ideą koncertu jest ukazanie niezwykle różnorodnej stylistyki utworów Telemanna w kontekście pierwszych wydanych drukiem utworów wiolonczelowych na północ od Alp. Koncert jest ponadto powiązany z wydaną przez wydawnictwo AMFN Sagittaria (2024) płytą *Georg Philipp Telemann – Complete Works for Viola da Gamba or Violoncello and Basso*.

INF. ANNA CUDO

- » do 27.02.2025

Przemysław Tyszkiewicz: *Batyskafastro-nomiczny* – wystawa grafik

Prof. Przemysław Tyszkiewicz (ur. 1964 we Wrocławiu) – grafik-miedziorytnik, tworzący swoje obrazy w takich technikach jak miedzioryt, akwaforta i akwainta, a ostatnio również na wielkoformatowych metalowych płytach – cordach oraz monumentalnych taflach szkła w autorskiej technice corysydianów. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych (obecnie ASP) we Wrocławiu. Od 2003 pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego ASP we Wrocławiu w Pracowni Grafiki Artystycznej. W latach 2005–2008

Przemysław Tyszkiewicz, *Magiczne skutki polykania świeżych motyli*, akwaforta, akwatinta, 94 x 67 cm, 2003

pełnił funkcję kierownika Katedry Grafiki Artystycznej. Od 2023 prowadzi fundację i galerię Oficyna Graficzna Tyszkiewicz. Swoje prace prezentował na ok. 400 wystawach indywidualnych i zbiorowych – krajowych i zagranicznych. Ponad 6 tys. grafik jego autorstwa znajduje się w kolekcjach muzealnych i prywatnych w kraju i za granicą, m.in. w Muzeum Miejskim Wrocławia, Muzeum Miedzi w Legnicy, Muzeum Tianjin w Chinach, University of Tennessee Knoxville w USA, a także w kolekcjach: J. Chiraca, G. Schrödera, J.M. Barroso, A. Kwaśniewskiego, J. Nowaka-Jeziorańskiego, K. Pendereckiego, G. Kulczyk i R. Demarco.

» do 28.02.2025

Open call do „Biuletynu Rzeźby” nr 5/2025

Ogłaszamy nabór tekstów do 5. numeru „Biuletynu Rzeźby”. Nasze czasopismo skierowane jest do wszystkich, którym bliska jest szeroko pojęta rzeźba. Rzeźba nieustannie zmienia swoją definicję, poszerza swoje pole o obiekty przestrzenne, a nawet działania w przestrzeni niepozostawiające po sobie trwałego śladu, dlatego my również nie zamykamy się na jej różne wciele-

nia. Czekamy na wasze teksty (eseje, recenzje, rozmowy, felietony etc.) do 28 lutego pod adresem: bcs@horno.pl. Artykuły o maksymalnej objętości 12 tys. znaków należy przesłać w formacie doc.(x), z dołączonym krótkim biogramem oraz oświadczeniem dostępnym na naszej stronie. Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian w przyjętych do publikacji tekstach. Prosimy o informację, jeśli utwór był wcześniej publikowany. Decyzję o wyborze propozycji podejmiemy zespołowo do 17 marca. Osoby, których teksty wybierzemy do publikacji, otrzymają honorarium w wysokości 230 zł brutto. Poprzednie numery dostępne są online (na stronie bcs.bydgoszcz.pl) i stacjonarnie w Bydgoskim Centrum Sztuki. „Biuletyn Rzeźby” jest bezpłatnym czasopismem dystrybuowanym w wybranych księgarniach autorskich i muzealnych, wydawanym (zwykle) raz do roku.

» 20.02.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

Z kosmosu. Bydgoski Pomnik Tysiąclecia w kontekście jugosłowiańskiej rzeźby monumentalnej – wykład Jakuba Jankowicka z cyklu *Kątem oka*

Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego od zawsze intrygował swoją niecodzienną, jak na polskie standardy, formą. Pozornie pozaziemski, abstrakcyjny kształt przysporzył mu zarówno wielu zwolenników, jak i przeciwników. Doszukiwano się w nim podobieństw do statków kosmicznych czy instrumentów „pierwszego polskiego astronauty” – Pana Twardowskiego. Niezależnie jednak od zapatrywań nie można negować unikalności bydgoskiej rzeźby. Próžno szukać w naszym kraju innej trójnożnej realizacji o tak lekkich proporcjach oraz monumentalnym rozmiarze, czy to wśród innych pomników milenijnych, czy w całym okresie PRL. Co zatem z kontekstem zagranicznym? Czy może tam odnajdziemy podobne formy upamiętnienia? Odpowiedzi na to pytanie udzielają nam twórcy rzeźby jugosłowiańskiej oraz zjawisko Spomeników, czyli pomników związanych z historią walki narodowyzwoleńczej (NOB) podczas II wojny światowej. Opowieść o podobieństwach bydgoskiego trójnoga do monumentów z Półwyspu Bałkańskiego to opowieść o abstrakcji, projektowej awangardzie, propagandzie oraz formach, które w opinii wielu, wylądowały u nas wprost z kosmosu.

Jakub Jankowiak – historyk sztuki, absolwent Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. W pracy magisterskiej podjął temat historii Pomnika Tysiąclecia Państwa Polskiego w Bydgoszczy oraz sporu, który doprowadził do wpisania monumentu do rejestru zabytków w 2022 roku. Laureat nagrody im. prof. Gwidona Chmarzyńskiego za najlepszą pracę magisterską z dziedziny historii sztuki obronioną na UMK w 2023. Członek Stowarzyszenia Bydgoszcz G10. Prywatnie miłośnik i badacz lokalnej historii i kultury.

fot. Jakub Jankowiak

INF. NATALIA PICHŁACZ

Galeria Miejska
bwa

GALERIA
MIEJSKA BWA
W BYDGOSZCZY

» do 1.03.2025, ul. Gdańska 3

Katarzyna Bogucka: *Czarne myśli*

Na wystawie można zapoznać się z serią kolaży, które formalnie nawiązują do działania malarskiego. Ziściło się i ujawniło marzenie Boguckiej o połączeniu i zamknięciu obu form w ramie jednego obrazu, co można z pewnością uznać za czystą radość tworzenia i samorealizacji, która zaowocowała serią prac w technice mieszanej, tworząc swojeistego rodzaju dyptyki. kuratorka: Karolina Rybka.

Katarzyna Bogucka, *Napięcie*, kolaż na papierze, 2024

» do 16.03.2025, ul. Gdańska 20

Dotyk natury

Artystki i artyści biorący udział w projekcie: Alice Cazenave (UK), Edd Carr (UK), Jesseca Ferguson (USA), Hannah Fletcher (UK), Mary Kocol (USA), Georgja Kra-wiec (PL/DE), Paweł Kula (PL), Marek Noniewicz (PL). kuratorzy: Paweł Kula, Marek Noniewicz. Koordynacja projektu: Karolina Leśnik-Patelczyk.

» 13.02.2025, godz. 18.00, ul. Gdańska 20

– wernisaż; wystawa potrwa do 27.04.2025

Karolina Jaklewicz: *Geometria w stanie napięcia*

Czy obraz abstrakcyjny może wyrazić emocje polityczne: gniew, współczucie lub empatię? Czy da się językiem geometrii opowiedzieć o prawach kobiet, ludziach umierających na granicy i topiących się w Morzu Śródziemnym, o prawach mniejszości, o demokracji liberalnej? Twórczość Karoliny Jaklewicz udowadnia, że to wszystko jest możliwe. Wystawa *Geometria w stanie napięcia* ma charakter retrospektywy i ukazuje ewolucję twórczości

artystki pomiędzy 2010 i 2023 rokiem. Tytuł wystawy nawiązuje do manifestu Ryszarda Winiarskiego, który jako wybitny artysta sztuki geometrycznej pod naporem wydarzeń stanu wojennego uznał, że nie może dalej tworzyć w oderwaniu od świata zewnętrznego. Analogiczną ewolucję przeszła twórczość o pokolenia młodszej Karoliny Jaklewicz – autorki zdyscyplinowanej, konstruktywistycznej abstrakcji, która pod presją wydarzeń wywołanych przez rządy obozu zjednoczonej prawicy w latach 2015–2023 zaczęła podejmować językiem geometrii bieżącą problematykę polityczną i społeczną. Jej malarstwo, zarazem narracyjne i abstrakcyjne, stanowi zjawisko wyjątkowe na tle polskiej sztuki najnowszej. Kuratorka: Dorota Monkiewicz, koordynacja: Karolina Pikosz.

Karolina Jaklewicz obroniła dyplom w pracowni malarzkiej prof. Stanisława Kortyki na ASP im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu w 2007 r. Obecnie jest doktorą habilitowaną, wykładowczynią i kierowniczką Katedry Architektury i Sztuk Wizualnych Politechniki Wrocławskiej. To także kuratorka wystaw, autorka powieści i tekstów publicystycznych, organizatorka i działaczka. Z okazji wystawy Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu wydał bogato ilustrowaną monografię jej twórczości pod redakcją Doroty Monkiewicz, zawierającą eseje historyczki sztuki Luizy Nader, filozofa Leszka Kocznowicza oraz kuratora wrocławskiej awangardy Piotra Lisowskiego.

» w każdą środę miesiąca, godzina do ustalenia z grupą, ul. Gdańska 20; wstęp wolny

Dziecko na warsztat: Tworzymy z papieru

Warsztaty towarzyszące wystawie Katarzyny Boguckiej *Czarne myśli*. Przy użyciu papierów, nożyczek i kleju stworzymy abstrakcyjne formy. Będziemy swobodnie ciąć, przyklejać i łączyć różne faktury, by nadać kształt naszemu myślowi i uczuciom. To czas, by eksperymentować z kształtami i kolorami, bez ograniczeń. W trakcie warsztatów każdy uczestnik stworzy swoją własną unikalną kompozycję. Obowiązują zapisy: tel. 52 339 30 62, karolinapikosz@galeriabwa.bydgoszcz.pl, karolinarybka@galeriabwa.bydgoszcz.pl. Prowadzenie: Karolina Pikosz i Karolina Rybka – kuratorki Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy.

» 3.02.2025, poniedziałek, godz. 12.00, ul. Gdańska 20; wstęp wolny

Sztuka w samo południe!

– warsztaty dla seniorów w wieku 60+

Temat: *Folklor miejski, czyli jak to onegdaj bywało*. Prowadzenie: Mateusz Grzębski. Warsztaty zapraszają senior

rów na spotkanie z szeroko rozumianą, tradycyjną kulturą miejską. Celem spotkania jest zgłębianie, dokumentowanie i promocja unikalnego dziedzictwa kulturowego miasta. Docelowym założeniem jest stworzenie grupy warsztatowej, która poprzez analizę tradycji miejskich, takich jak pieśni, zwyczaje, humor czy formy sceniczne, będzie pracować nad ich twórczym opracowaniem i współczesną prezentacją.

» 26.02.2025, środa, godz. 18.00, ul. Gdańska 20; wstęp wolny

Bydgoska Akademia Sztuki – wykład

Szymon Czyżyk (Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie): *Ikony polskiego designu – skuter Osa*.

INF. DANUTA PAŁYS

» 5.02.2025, środa, godz. 19

Kameralnie z... waltornią

Orkiestra Kameralna Capella Bydgostiensis, José Maria Florêncio dyrygent, Janusz Stanecki waltornia. W.A. Mozart – *Divertimento D-dur KV 251, IV Koncert na róg Es-dur KV 495, Symfonia g-moll nr 25 KV 183*. Wieczór, który wypełni ponadczasowa muzyka Mozarta. Usłyszymy trzy wyjątkowe dzieła, ukazujące różnorodność talentu jednego z najwybitniejszych kompozytorów w historii muzyki. Początek koncertu rozświetli lekkie i radosne dzieło, pełne wdzięku i finezji, *Divertimento D-dur KV 251*. Następnie zabrzmi brawurowy i pełen wirtuozerii *V Koncert na róg Es-dur KV 495*, w którym partię solową wykona pierwszy waltornista Orkiestry Symfonicznej FP Janusz Stanecki. Utwór ten, napisany z humorem i polotem, jest jednym z najpiękniejszych przykładów klasycznej muzyki na instrumencie dętym. Na koniec zabrzmi dramatyczna i poruszająca *Symfonia g-moll nr 25 KV 183*, znana jako *Mata G-moll*, która przenosi słuchaczy w świat głębokich emocji i intensywnego wyrazu.

» 7.02.2025, piątek, godz. 19

Beethoven | Vaski

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej, Mykola Diadiura dyrygent, Dima Tkachenko skrzypce. Pēteris Vasks – *Koncert skrzypcowy Distant Light*, L. van Beethoven – *IV Symfonia B-dur op. 60*. Jedną z do-

minujących cech muzyki Péterisa Vasksa (młodszego „arty-
stycznego brata” Arvo Pärta) jest czyste piękno brzmienia.
Koncert skrzypcowy *Distant Light*, skomponowany w la-
tach 1996–1997 na zlecenie Gidona Kremera, realizuje pod-
stawowe twierdzenie, że muzyka może złagodzić cierpienie
i smutek. Liczne i pełne emocji dzieło lotewskiego kom-
pozytora przenosi słuchaczy w świat subtelnych dźwięków
i refleksji. Utwór ten, pełen introspekcji i nieuchwytnych no-
stalgii, maluje obrazy światła i cienia, odzwierciedlając za-
równo piękno natury, jak i głębokie emocje ludzkiego ducha.

IV Symfonia B-dur Beethovena skomponowana
została w 1806 r. Ze względu na jej weselszy i lżejszy
charakter niż poprzedzająca ją Eroica i następująca po
niej V Symfonia, określona została przez Roberta Schu-
manna mianem „smukłej Greczynki pomiędzy dwoma
nordyckimi olbrzymami”. Po poważnym, niespiesznym
wstępie Adagio następuje radosne Allegro vivace i ten
pogodny nastrój utrzymuje się już do samego końca.
W trzeciej części zamiast dworskiego tańca można
usłyszeć skoczne rytmy muzyki ludowej, a finał porywa
wesołym charakterem i zawrotnym tempem.

» 14.02.2025, piątek, godz. 19

Muzyka do filmu *Znachor*

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej, Rado-
sław Labahua dyrygent, zespół Svahy: Małgorzata Żurań-
ska-Wilkowska lira korbowa, śpiew, Ewa Pater suka biłgo-
rajska, śpiew, Patrycja Cywińska-Gacka bęben obręczowy,
śpiew, Katarzyna Gacek-Duda flet basowy i flety etniczne,
Marcel Baliński fortepian, Maria Holka sampler, śpiew, Ty-
tus Holdys (RMF Classic) prowadzenie.

27 września 2023 miała miejsce premiera najnowszej
ekranizacji powieści *Znachor*. Sukces tego filmu to nie
tylko znakomici aktorzy i piękne zdjęcia, ale również
muzyka, która buduje nastrój i wprowadza widzów w od-
powiednie emocje. Warto wspomnieć, że w nagrywaniu
ścieżki dźwiękowej udział wzięły artystki z Bydgoszczy
i okolic, które tworzą zespół etniczny Svahy. Muzyka na-
pisana przez Pawła Lucewicza wyróżnia się subtelną har-
monią i głęboką emocji. Nastrojowe motywy, pełne melan-
cholii i nadziei, doskonale oddają dramatyzm oraz piękno
opowieści o miłości, przebaczeniu i ludzkiej godności.
W piątkowy wieczór będziemy mogli usłyszeć ją na żywo.

» 16.02.2025, niedziela, godz. 17

Fasolki

Orkiestra Kameralna Capella Bydgosciensis, Dziecięcy
Chór Filharmonii Pomorskiej, Zespół Wokalny artOdysea,

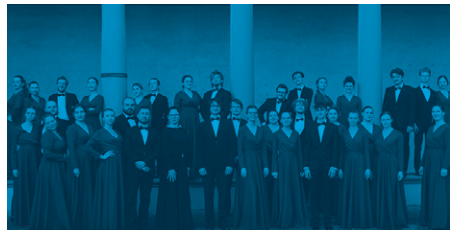
Benedykt Ody dyrygent, Marta Trudzińska przygotowa-
nie Chóru Dziecięcego, Daniel Pradella fortepian / aranża-
cje, Maciej Klik gitara elektryczna, Kasper Łbik gitara ba-
sowa, Patryk Dolewski perkusja, Adam Kołacki saksofon,
Dominika Sell-Kukułka prowadzenie.

Zespół *Fasolki*, istniejący od 1983 roku, to prawdziwa
legenda polskiej muzyki dla dzieci. Ich niezwykle utwory,
pełne humoru i fantazji, zdobyły serca milionów dzieci
i dorosłych. To łącznie ponad 500 piosenek napisanych
przez wybitnych artystów – Ewę Chotomską, Andrzeja
M. Grabowskiego czy Krzysztofa Marca. Cieszymy się ich
muzyką w zupełnie nowym wydaniu, przygotowanym
przez Daniela Pradellę.

» 19.02.2025, środa, godz. 19

Magnificat

Orkiestra Kameralna Capella Bydgosciensis, Chór Kame-
ralny Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, Sergi Gili Sole dy-
rygent, Dorota Nowak sopran, Magdalena Filipka, Justyna
Narewska przygotowanie chóru, Konrad Mielnik prowadze-
nie. Aaron Copland – *Suita na orkiestrę smyczkową Wiosna
w Appalachach*, John Rutter – *Magnificat*.

» 21.02.2025, piątek, godz. 19

Concierto de Aranjuez

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej,
Paweł Kapuła dyrygent, Joel von Lerber harfa, Cezary
Nelkowski prowadzenie. F. Mendelssohn-Bartholdy
– *Uwertura „Ruy Blas” op. 95*, Joaquín Rodrigo – *Con-
cierto de Aranjuez na harfę*, Anton Bruckner – *Symfonia
d-moll „Zerowa”*.

» 28.02.2025, piątek, godz. 19

Dvořák | Szymanowski | Beethoven

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej, Eu-
gene Tzigane dyrygent, Julia Kociuban fortepian, An-
tonín Dvořák – *Uwertura koncertowa Karnawał op. 92*,
Karol Szymanowski – *IV Symfonia koncertująca op. 60*,
Ludwig van Beethoven – *VII Symfonia A-dur op. 92*.

Koncerty edukacyjne:

» 10.02.2025, poniedziałek, godz. 9.30, 11.00, 12.30, 14.00

Poranek muzyczny dla seniorów Poranek z flamenco

» 15.02.2025, sobota, godz. 10.00, 11.00, 12.00

157. Od brzuszka do uszka maluszka

» 15.02.2025, sobota, godz. 10.15, 11.30, 12.45

Akademia WioliMisia

INF. J. NAREWSKA

Klub „Arka” BSM

» 4.02.2025, wtorek, godz. 14.00, ul. Konopnickiej 24A

Aktywny Senior Arka

Nastrojowy świecznik rustykalny – warsztaty ze Stowarzyszeniem Miłośnicy Górzyskowa. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona. Prowadzenie: Monika Wawrzyński i Beata Kowalczyk.

» 10.02.2025, poniedziałek, godz. 16.30, ul. Konopnickiej 24A

Kurs pierwszej pomocy z ratownikiem medycznym

Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona.

» 12.02.2025, środa, godz. 17.30, ul. Konopnickiej 24A

Turniej Jednego Wiersza

Otwarty konkurs poetycki z Towarzystwem Inicjatyw Kulturalnych. Prowadzenie: Stefan Pastuszewski, Roman Sidorkiewicz.

» 24.02.2025, poniedziałek, godz. 16.30, ul. Konopnickiej 24A

Turniej gry w bingo dla seniorów

Prowadzenie: Sylwester Janik.

Dom Kultury „Orion” BSM

» 12.02.2025, środa, godz. 17.30, ul. 16. płk. Ułanów Wlkp. 1

Salon Literacki Oriona

Wieczór autorski wiceprezydenta Towarzystwa Hipolita Cegielskiego Dominika Górnego, promocja nowego tomu wierszy.

» 19.02.2025, środa, godz. 16.00, ul. 16. płk. Ułanów Wlkp. 1

Koncert chóru Agora Nestora

INF. KLUB ARKA

Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński

» 27.02.2025, czwartek, godz. 18.00, ul. Chocimska 5

Spotkanie poetyckie z Lucyną Siemińską pt. Pryzmaty myśli

Lucyna Siemińska, ur. w 1962 w Bydgoszczy. Wydała 10 książek poetyckich i zbiór opowiadań. Laureatka kilku konkursów. Członek SPP, Stowarzyszenia Autorów Polskich i Gdańskiego Klubu Poetów. Publikowała w wielu czasopismach literackich, antologiach polskich i międzynarodowych, a wybrane utwory były tłumaczone na angielski i ukraiński. Pisze również recenzje w Internecie, prowadzi blog poświęcony twórczości własnej. Zawodowo przez wiele lat była związana z bankowością, a następnie z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Obecnie emerytka. Współorganizuje i współprowadzi biesiady „Myśli Poetyckiej”, prowadzi spotkania promujące poezję i prozę. Uczestniczy w ogólnopolskich plenerach i warsztatach poetyckich. W 2022 otrzymała odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

» 27.02.2025, czwartek, godz. 18.00, ul. Chocimska 5

Otwarcie wystaw fotografii Wojciecha Woźniaka pt. Adoptowani

Wojciech Woźniak, ur. w 1964 w Bydgoszczy. Fotografik, dydaktyk i muzyk. Absolwent kulturoznaw-

stwa na Wydziale Humanistycznym UKW. Członek ZPAF, ZAiKS oraz Związku Artystów Wykonawców STOART. Od 1996 fotograf w Muzeum Okręgowym im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. W latach 1995–2005 współorganizator Przeglądu Fotografii Bydgoskiej (BWA, Bydgoszcz). Od 2006 zajmuje się pracą dydaktyczną z zakresu fotografii architektury, krajobrazu i dokumentu. W 2019 dokumentował pobyt Mariny Abramović w toruńskim CSW oraz ekspozycję *The Cleaner*. Autor kilkunastu wystaw indywidualnych, uczestnik kilkudziesięciu wystaw zbiorowych w kraju i na świecie. W swojej ponad 30-letniej pracy zawodowej jest autorem fotografii do kilkuset wydawnictw albumowych, naukowych, katalogowych i biograficznych z zakresu archeologii, etnografii, sztuki dawnej i współczesnej, rzeźby, historii, numizmatyki i architektury. Współzałożyciel i basista zespołów muzycznych: Variete i The Cyclists. Laureat wielu nagród.

INF. JACEK SOLIŃSKI

Hangar Kultury

» 13.02.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

Wernisaż pt. *Fordon na co dzień* – w obiektywie Agaty Kornik

Agata Kornik, fotografka, bydgoszczanka, autorka wielu wystaw fotograficznych dokumentujących miejskie pejzaże. Na wystawie zaprezentowana zostanie architektura Fordonu.

INF. MONIKA KLAWITTER

Kino Jeremi

» 6.02.2025, czwartek, godz. 19.00

Nieprzyjaciół

Ania (Martyna Byczkowska) opiekuje się luksusową willą „Kruk” w środku mazurskich lasów. Obsługuje bogatych wynajmujących, którzy przyjeżdżają tam odpocząć. Jej kolejnymi gośćmi są dwie pary: chary-

zmatyczny Leon (Michał Żurawski) z atrakcyjną Eleni (Joanna Opozda) oraz pocziwy Bruno (Piotr Stramowski) z długoletnią dziewczyną Magdą (Katarzyna Sawczuk). Bruno rozpoznaje Anię. Jej siostra była kiedyś dziewczyną Leona. Niestety, zginęła w wybuchu bomby podłożonej w jego samochodzie. Zeznania Ani pogrzyżyły mężczyznę i spowodowały, że został skazany na 8 lat więzienia za zabójstwo. On wydaje się jednak ignorować ten zbieg okoliczności...

» 13.02.2025, czwartek, godz. 19.00

Wspomnienia płonącego ciała

Dorastając w czasach, gdy seksualność była tabu, 68-letnia Ana, 69-letnia Patricia i 71-letnia Mayela rozwinęły swoje postrzeganie tego, co oznacza bycie kobietą, wyłącznie w oparciu o niewypowiedziane zasady i ukryte oczekiwania. Wreszcie, po latach milczenia, zdobyły się na odwagę i postanowiły otwarcie o tym opowiedzieć. Wspomnienia, sekrety oraz tęsknoty trójki bohaterek korespondują ze sobą i przeplatają się tu w poetycki, poruszający sposób. Niełatwe, pełne wewnętrznej gniewu oraz długo tłumionej frustracji historie wypełniają ciało innej kobiety z tego pokolenia, która odgrywa rolę z życia każdej z nich i w ten sposób łączy ich losy.

» 20.02.2025, czwartek, godz. 19.00

W pokoju obok

Ingrid (Julianne Moore) jest autorką bestsellerów, aby poradzić sobie z lękiem przed śmiercią, napisała o niej książkę. Kiedy dowiaduje się, że Martha (Tilda Swinton), dawna korespondentka wojenna, jest chora, postanawia ją odwiedzić, odświeżając tym samym przyjaźń sprzed lat, kiedy obie były dziennikarkami. Martha toczy teraz inną wojnę, a odnowiona bliskość między kobietami sprawia, że Ingrid zostaje wciągnięta w proces leczenia Marthy. W miarę jak opowieści są snute, sekrety ujawniane, a nad filiżanką herbaty rozważane są tematy takie jak żal, odkupienie i śmiertelność, pewnego dnia Martha prosi Ingrid o coś, czego ta najbardziej obawia się dać.

» 27.02.2025, czwartek, godz. 19.00

Blazny

Studenci Wydziału Aktorskiego dowiadują się, że ich film dyplomowy nakręci znany reżyser Gajda. Ta wiadomość elektryzuje ich, każdy chce się znaleźć w obsadzie. Gajda pojawia się sporadycznie. Zostawia studentom kamerę, pod jego nieobecność mają nagrywać improvizowane sceny wokół tematu zazdrości i rywalizacji oparte na historii Kaina i Abła oraz Balladyny i Aliny.

Ceny biletów: normalny 13 zł, ulgowy 8 zł, członkowie Klubu Filmowego wstęp wolny.

INF. MONIKA KLAWITTER

**Kujawsko-Pomorskie
Centrum Kultury**

» 3.02.2025, poniedziałek, godz. 17.30; wstęp wolny

Koncert muzyki klasycznej w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej

Koncert liryki wokalnej w wykonaniu studentów dra hab. Wojciecha Dyngosza, prof. AM im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, którzy zaprezentują kultowe utwory znane z oper i operetek polskich kompozytorów.

» 4.02.2025, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

Czytajmy się!: „Tchnienie magii” – dawka historii i szczypta fikcji – spotkanie z Beatą Piotrowską

Jest 1939 r. Kornelia Karska, studentka farmacji na Uniwersytecie im. Batorego w Wilnie, niespodziewanie wychodzi za mąż za hrabiego Lipińskiego i wraz z mężem wprowadza się do dworu w Czapiewicach. Tam słyszy legendę o zbroju Barnabie, poznaje tajemniczy cygański szczerp i zaprzyjaźnia się z Cyganką Zirą, a popularny pisarz i podróżnik Antoni Ferdinand Ossendowski pokazuje jej bardzo starą huśtawkę w zagajniku pod lasem oraz pradawny kamienny krąg w pobliskim Leśnie. Razem odkrywają grotę sprzed tysięcy lat, do której prowadzi ich hrabia...

Beata Piotrowska – bydgoszczanka od urodzenia. Autorka *Tchnienia magii* (2024), pierwszej części sagi *Zaklęte w kamieniu* – powieści fantasy, w której fikcja w ciekawy sposób łączy się z faktami znanymi z historii. Debiut ten został bardzo dobrze przyjęty przez czytelników. Prowadzenie: Tadeusz Krajewski.

» 6.02.2025, czwartek, godz. 17.00; wstęp wolny

Klub Miłośników Podróży:

Barbara Zapalska o włoskiej mafii

Tym razem Barbara Zapalska, miłośniczka Włoch, tamtejszej kultury i języka, podzieli się z nami fascynującymi opowieściami o włoskiej mafii. Posłuchamy m.in. o legendarnych postaciach z Sycylii i nie tylko.

» 7.02.2025, piątek, godz. 17.00–19.45

» 8.02.2025, sobota, godz. 11.00–14.00

koszt warsztatów za cały cykl: 200 zł

(możliwość rozłożenia płatności na 4 raty po 50 zł)

Teatrzyk Zielona Gęś – warsztaty literacko-aktorskie dla młodzieży i dorosłych

Kanwą warsztatów będą miniaturowe dramaty K.I. Gałczyńskiego, w których obecny jest groteskowy dowcip oraz absurdalne poczucie humoru. Utwory wchodzące w skład tomiku stylizowane były na scenariusze scenek rodzajowych i bazowały na pojęciu gagu. Fragmenty tekstów staną się dobrym punktem do ćwiczeń dla osób początkujących. Warsztaty przeznaczone dla młodzieży od 17. r.ż. i osób dorosłych składają się z cyklu 4 spotkań: 7 lutego (piątek), godz. 17.00–19.45, 8 lutego (sobota), godz. 11.00–14.00, 13 marca (czwartek), godz. 17.00–19.45 i 15 marca (sobota), godz. 11.00–14.00. Koszt każdego dnia warsztatowego to 50 zł. Liczba miejsc ograniczona, obowiązują zapisy: alicja.duzyk@kpck.pl. Prowadzenie: Mieczysław Giedroń.

» 8.02.2025, sobota, godz. 15.00–18.00; bilety w cenie 20 zł dostępne na biletyna.pl oraz w kasie KPCK

Ręka do dzieła: Zabawa z filcem – spotkanie ze sztuką i rękodziełem

Na trzecim spotkaniu z cyklu będziemy tworzyli własny filcowy obrazek lub broszkę w kształcie kwiatka. Filcowanie metodą na sucho – technika ubijania wełny czasankowej przy użyciu specjalnej igły – to ciekawy sposób na rodzinne sobotnie popołudnie. Wydarzenie skierowane do dorosłych i dzieci od lat 12. Dzieci zapraszamy tylko pod opieką osób dorosłych. Liczba miejsc ograniczona. Więcej informacji: 517 799 994, galeria@kpck.pl. Prowadzenie: Alina Hejna.

» 11.02.2025, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

Literatura w Centrum: Dom wariantów – spotkanie z Małgorzatą Grajewską i Justyną Kubiak

Małgorzata Grajewska – bydgoszczanka, nauczycielka jęz. polskiego. Autorka książek poetyckich. Wiersze publikowała w „Frazie”, „Tekstualiach”, „Galerii”, „Okolicy Poetów”, „Filo-Sofiji” oraz w kwartalniku literacko-artystycznym „Ypsilon”. Laureatka konkursów poetyckich i prozatorskich. Stypendystka prezydenta miasta Bydgoszczy (2016, 2021). Należy do SPP Oddział Bydgoszcz.

Justyna Kubiak – urodzona w Bydgoszczy, od 2006 mieszkanka Solca Kujawskiego. Absolwentka historii, podyplomowo bibliotekoznawstwa i dziennikarstwa. Autorka tomów poetyckich, współautorka wydawnictwa soleckiej grupy poetyckiej *Hotel Słów. Początek*. Autorka wystawy fotografii *Dzieciństwo na Bydgoskiej*. Pracuje w dziale zbiorów specjalnych Biblioteki Głównej UKW w Bydgoszczy; współtworzy projekt „Archiwum Historii Mówionej – Pamięci Bydgoszczan i Regionu”. Prowadzenie: Bartłomiej Siwiec.

» 12.02.2025, środa; koszt 80 zł

Chełmno–Toruń – wycieczka dla seniorów

Całodniowa wycieczka do Chełmna i Torunia. W Chełmnie podczas spaceru zobaczymy m.in. farę pw. Wniebowzięcia NMP (gdzie znajdują się relikwie św. Walentego), ratusz, ławeczkę zakochanych. Usłyszymy też co nieco o dziejach miasta. Z Chełmna przejedziemy do Torunia, zwiedzimy tamtejsze Muzeum Podróżników oraz wybierzemy się do Planetarium. Szczegółowe informacje: od pon. do pt. w godz. 9.00–15.00 (integracja@kpck.pl, 780 181 770, 52 585 15 02).

» 13.02.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny; wystawa potrwa do 15.03.2025

Uwolniony z ram – wernisaż, obrazów i artefaktów teatralnych Romana Baranowskiego

Roman Baranowski – autor cyklu obrazów o tematyce surrealistyczno-teatralnej, z wykształcenia plastyk, był jednocześnie twórcą Teatru Plastycznego Witryna. Jako reżyser i scenograf przedstawień plastycznych, przeniósł na scenę teatru swoją malarską wizję świata, ale też często ulotne sceny teatralne „zamykał” w ramach obrazów. Przy okazji premier spektakli organizowane były wystawy prac malarskich autora zarówno w Bydgoszczy, jak i za granicą. W Salonie Hoffman KPCK zobaczymy ponownie cykl prac z lat 2003–2004, cykl *Twarze* z ostatnich lat twórczości Baranowskiego oraz artefakty ze spektakli.

» 14.02.2025, piątek, godz. 10.00

» 15.02.2025, sobota, godz. 10.00

bilety w cenie 15 zł dostępne na biletyna.pl oraz w kasie KPCK

Klekot – spektakl dla najmłodszych

Cykl natury, rytm wiejskiego życia, bezkres szumiących pól i... radosna zabawa! Wystarczy odrobina wyobraźni, by, chwytając Boćka Wspaniałuszka za szyję, wzbić się wysoko nad ziemię, dać się oczarować pięknem przyrody, dotknąć siana, poczuć zapach wilgotnej ziemi i ziaren zbóż. Spektakl *Klekot* to pełna ciepła opowieść otwierająca najmłodszych na doświadczanie wszystkimi zmysłami. Aktorki zapraszają małych widzów do fascynującego świata teatru, komunikując się z nimi bez użycia słów. Spektakl przeznaczony dla widzów w wieku do 3. r.ż.

» 14.02.2025, piątek, godz. 17.30; wstęp wolny

...i żeby się spotkać i pogadać: Droga do pokochania siebie – spotkanie z dr Joanną Lessing-Pernak

Spotkanie nie odbywa się w opozycji do walentynki, pragniemy jedynie z dr Joanną Lessing-Pernak, kreującą Soul-Body Union Clinic, uświadomić, że do wysokowibracyjnej miłości i świadomego partnerstwa prowadzi droga. Jej pierwszy etap to pokochanie siebie. Inny człowiek ma być, tylko i aż, partnerem, nie osobą mającą równoważyć deficyty z dzieciństwa. Prowadzenie: Alicja Dużyk.

» 19.02.2025, środa, godz. 10.00–13.00; obowiązują zapisy

Robimy III Kujawsko-Pomorski Kongres Kultury!

Wspólnie z Wojewódzkim Ośrodkiem Animacji Kultury w Toruniu zapraszamy na spotkania przygotowujące do III Kujawsko-Pomorskiego Kongresu Kultury. Nie ważne, czy pracujesz w instytucji kultury, organizacji pozarządowej, czy jesteś freelancerem lub freelancerką – możesz dołączyć do zespołu wyznaczającego cele i tworzącego program kolejnej edycji Kujawsko-Pomorskiego Kongresu Kultury. Chcesz się włączyć? Zgłoś swój udział w spotkaniu, wypełniając formularz, który znajduje się na stronie: woak.pl/wydarzenie/robimy-iii-kujawsko-pomorski-kongres-kultury. Kontakt: agnieszka.zakrzewska@woak.pl.

- » 21.02.2025, piątek, godz. 9.30; koszt udziału: 10 zł, płatne w dniu wydarzenia w kasie KPCK

Mały Uniwersytet Dzieciocy: Żelki, pieluchy, soczewki kontaktowe – co mają ze sobą wspólnego?

Zajęcia edukacyjne dla grup zorganizowanych z przedszkoli i klas 1–3 szkół podstawowych, podczas których nauka łączy się z zabawą. W lutym zajęcia dla najmłodszych poprowadzi dr inż. Joanna Szulc. Pod jej czujnym okiem, po burzy mózgów, mali studenci będą wykonywać doświadczenie niczym w laboratorium.

- » 21.02.2025, piątek, godz. 18.00; bilety w cenie 20 zł dostępne na biletyna.pl oraz w kasie KPCK

Folkowo w KPCK: Oj, u sadu, Tuleje – koncert

Pierwszy z trzech koncertów dających wybrzmieć nowym folkowym głosom, które łącząc tradycję z nowoczesnością, kontynuują dzieło poprzedników sprzed lat. W ramach cyklu oprócz koncertu proponujemy warsztaty pieśni tradycyjnych dla każdego, bez względu na wiek czy doświadczenie w śpiewaniu. Naszą misją jest pielęgnowanie pamięci o pięknych melodiach pochodzących z różnych regionów Polski i okolic, jak również śpiewakach i śpiewaczkach ludowych, których twórczość stanowi niematerialne dziedzictwo naszego kraju.

Tuleje współtworzą Gosia Zagajewska, Ksawery Wójcicki oraz Wojtek Kurek. Ich autorskie opracowanie muzyki ludowej ze wschodniej Wielkopolski przesiąknięte jest głębokim szacunkiem dla oryginalnego materiału, a jednocześnie daje wyraz ich subiektywnemu spojrzeniu na tradycję. Spojrzeniu odważnemu, pełnemu odniesień do jazzu, bluesa, muzyki dawnej jak i swobodnej improwizacji. Repertuar powstał w oparciu o melodie ludowe z okolic Konina – z miejscowości Babiak, Kramsk i Osiek Wielki. Teksty napisane zostały przez wokalistkę i poetkę Gosię Zagajewską.

- » 22.02.2025, sobota, godz. 11.00–13.00; bilety w cenie 20 zł dostępne na biletyna.pl

Folkowo w KPCK: Oj, u sadu – warsztaty pieśni tradycyjnych

Podczas warsztatów prowadząca podzieli się swoim doświadczeniem w pracy z głosem, stworzy przestrzeń, w której każdy bez skrępowania może wyrazić siebie poprzez dźwięk, wokół archaicznych pieśni, a także w duchu kolektywnej improwizacji. W ramach rozgrzewki, oprócz ćwiczeń emisyjnych i oddechowych oraz wchodzenia we wspólny proces twórczy, uczestnicy wykonają specjalnie przygotowane graficzne partytury, przystępne dla wszystkich. Poznają oryginalne pieśni pochodzące ze zbioru *Folklor muzyczny z okolic Konina*, wspólnie oswoją je i poszukają w nich inspiracji do stworzenia nowego materiału muzycznego. Nauczą się również tych pieśni w nowej, przetworzonej formie, w jakiej funkcjonują w repertuarze zespołu Tuleje. Prowadzenie: Gosia Zagajewska.

- » 27.02.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

Archeologia i jej społeczna rola. Przykład działań realizowanych w Fordonie, dr Patryk Banasiak

W ramach prelekcji zaprezentowane zostaną najważniejsze tezy i wyniki najnowszych prac badawczych realizowanych w ramach dysertacji doktorskiej podejmującej problematykę genezy i funkcji średniowiecznego Wyszogrodu Pomorskiego. Jednakże omówienie prac badawczych stanowić będzie jedynie wstęp do zaprezentowania działań edukacyjnych i kulturalnych upowszechniających wiedzę o lokalnym dziedzictwie archeologicznym. Przykład działań realizowanych w Fordonie ma stanowić punkt wyjścia do zaprezentowania społecznej roli, jaką mogą pełnić archeolodzy w lokalnych wspólnotach.

» 28.02.2025, piątek, godz. 18.00; wstęp wolny

Kto zginie w Żnieniu? – premiera książki Hanny Szczukowskiej-Białys

Akcja najnowszego thrillera kryminalnego Hanny Szczukowskiej-Białys rozgrywa się współcześnie w Żnieniu. Hanna Szczukowska-Białys – ur. w 1986 r., dr n. rolniczych w specjalności zootechnika, absolwentka Politechniki Bydgoskiej oraz UE Erasmus w Erciyes University w Kayseri (Turcja). Laureatka konkursu na opowiadanie kryminalne Międzynarodowego Festiwalu Kryminału we Wrocławiu (2019), absolwentka dwóch kursów „Maszyny do Pisania”. Autorka cyklu bydgoskich powieści kryminalnych z komisarzem Markiem Bondysem. Prowadzenie: Anna Spychaj.

INF. ANNA SERWACH

Młodzieżowy
Dom Kultury
nr 4

» do 4.02.2025

Zgłoszenia na konkurs walentynkowy

Zapraszamy dzieci oraz młodzież wieku 7–25 lat do wzięcia udziału w XV edycji Regionalnego Walentynkowego Konkursu Wokalnego *Miłość Ci wszystko wybaczy*, który odbędzie się w MDK nr 4 w Bydgoszczy. To wyjątkowe wydarzenie, łączące miłość do muzyki z romantycznym klimatem walentynek, jest doskonałą okazją dla młodych piosenkarzy oraz piosenkarek do zaprezentowania swoich umiejętności wokalnych na scenie. Finał konkursu odbędzie się 12 lutego, kiedy profesjonalne jury wyłoni zwycięzców. Na zgłoszenia czekamy do 4 lutego. Formularz zgłoszeniowy wraz z regulaminem można znaleźć na stronie: mdk04.edu.bydgoszcz.pl.

INF. MARCIN CICHY

Młodzieżowy Dom Kultury nr 5

» 15.02.2025, sobota, godz. 12.00, Galeria Arthol, ul. Krysiewiczowej 8

Wernisaż wystawy prac plastycznych Zuzanny Martyniuk

Młoda artystka jest jedną z najzdolniejszych wychowanek pracowni plastycznej Jana Żyśka ostatnich lat. Jej twórczość stanowi bardzo liczny zbiór, wręcz nie-

możliwy do zaprezentowania na jednej wystawie. Poza twórczością plastyczną autorka jest bardzo zaangażowana w działania wolontaryjne Młodzieżowego Domu Kultury nr 5.

INF. SZYMON KAŻMIERZAK

Centrum Nauki
i Kultury Młyny
Rothera

- » wtorek–czwartek, godz. 10.00–18.00
  - » piątek, godz. 10.00–20.00
  - » sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
- bilety dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała SOWA

- » 1.02.2025, sobota, godz. 14.00–17.00, zbiórka przy wejściu głównym (ul. Mennica 10); wstęp wolny

Spacer śladami bydgoskich Żydów

Choć nie mają swoich grobów, ich pamięć przetrwała dzięki ludziom i miejscom. Chcemy wspólnie pochylić się nad losami żydowskich mieszkańców naszego miasta, dowiedzieć się, jak wyglądała ich codzienność, jaki wkład wnieśli w rozwój Bydgoszczy, kim byli, czym się zajmowali. W spacer śladami pamięci bydgoskich Żydów wyruszymy razem z Damianem Amonem Rączką, wiceprezesem Stowarzyszenia Miłośników Starego Fordonu i aktywistą Sieci Dialogu Polsko-Żydowskiego. Trasa będzie prowadziła przez Stary Rynek, ulicę Jezwicką, Długą, plac przy Jana Kazimierza, czyli miejsce po synagodze, ulicę Mostową, kamienicę Jachmanna, żydowskie kino Lido, Gdańską, dom towarowy „Conitzer i synowie”, pomnik Potop, willę Aronshona i willę Blum-

wego. Wydarzenie związane jest z obchodami Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu.

» 6 i 20 lutego 2025, czwartki, godz. 18.30–20.00, kawiarnia Nowe Miejsce (I piętro); wstęp wolny

Młyński rozmownik #51, #52

Chcesz poćwiczyć języki obce, a przy okazji poznać nowych ludzi? Uczysz się języka obcego, ale brakuje ci okazji, by używać go na żywo? Możesz poćwiczyć z nami zupełnie za darmo. Stworzymy stoliki, przy których będziemy rozmawiać – po angielsku, polsku, ukraińsku, a kto wie, może po francusku czy w farsi. To wszystko zależy od was. Możecie liczyć na pomoc i wsparcie moderatorów-filologów, którzy pomogą znaleźć temat do rozmowy, gdy zapadnie niezręczna cisza.

» 13.02.2025, czwartek, godz. 10.30–16.30, Spichrz Zbożowy, II piętro; dla pracowników i pracowniczek sektora kulturalnego i dla zainteresowanych, płatne, zapisy

Szkolenia dla sektora kreatywnego #1: Audience Development w instytucjach kultury

Szkolenie, skierowane do instytucji kultury i osób zajmujących się działalnością artystyczną i kulturalną, pozwala zrozumieć, jak stawiać publiczność w centrum działań organizacji. Dzięki praktycznym narzędziom i analizom nauczysz się budować trwałe relacje z odbiorcami, optymalizować procesy komunikacyjne i wzmocnić strategię swojej instytucji. Prowadząca Anna Proszowska-Sala, ekspertka w zarządzaniu, komunikacji i rozwoju kariery artystycznej, oferuje unikalne spojrzenie na efektywną pracę z publicznością, oparte na wieloletnim doświadczeniu i sukcesach w sektorze kultury i biznesu.

» 20.02.2025, czwartek, godz. 16.30–18.00, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro; dla dzieci w wieku 4–10 lat z opiekunami, bezpłatne wejściówki, zapisy

Mapa Szczęśliwych Podróży Misia Paddingtona

Wyruszymy w podróż razem z Misiem Paddingtonem. Aby porozumieć się z tym niezwykłym niedźwiadkiem, a także ze sobą nawzajem, nauczymy się misiowego tańca-przywitańca. Następnie zastanowimy się, jakie skarby mogą kryć się w tajemniczej walizce oraz co umieścilibyśmy na Mapie Szczęśliwych Podróży: zapach rzeki, wspomnienie smaku babcinej zupy, patyk z ulubionego drzewa. Warsztaty będą odbywać się w jęz. polskim, ukraińskim i misiowym. Poprowadzą je: Daria Bator i Natalia Hałas-Szcześniak ze Stowarzyszenia My Też.

» 23.02.2025, niedziela, godz. 10.00–11.30, Spichrz Mączny, IV piętro; dla dzieci w wieku 5–8 lat z opiekunami, bilety w cenie 20 zł, zapisy

Machiny latające – warsztaty rodzinne na wystawie SOWA

Papier, słomki, patyczki, baloniki, gumki recepturki... te zwykłe elementy w połączeniu z kreatywnym podejściem mogą zamienić się w niesamowite obiekty latające. Na warsztatach dzieci będą mogły swobodnie budować swoje konstrukcje, by następnie testować ich możliwości w tunelu aerodynamicznym. Na bieżąco będziemy sprawdzać, które modele wznoszą się najwyżej, które najdłużej utrzymują się w powietrzu lub wykonują najbardziej efektowne manewry, odkrywając przy okazji sekrety aerodynamiki. Wydarzenie będzie składać się z dwóch części. Najpierw zostanie przeprowadzona część warsztatowa z wykorzystaniem eksponatu – dmuchawa. W drugiej części zajęć uczestnicy będą mogli swobodnie korzystać ze wszystkich eksponatów wystawy. Warsztaty poprowadzą Anna Gałaś i Ewa Mączyńska-Walkowiak, edukatorki z Młynów Rothera.

Wywiad-rzeka: archiwum bydgoskich historii

Wywiad-rzeka: archiwum bydgoskich historii to projekt, w którym słuchamy wspomnień o życiu codziennym, opowieści „zwykłych ludzi”, dotyczących wydarzeń, o których przeczytamy w podręcznikach, i tych, które interesują nas w drugim człowieku, niekoniecznie z perspektywy wielkich narracji. Opieramy się na pracy z pamięcią i z żywymi organizmami: spotykamy się z bydgoszczanami i bydgoszczankami, chcącymi podzielić się swoimi wspomnieniami. Nagrywamy ich opowieści. Spisujemy historie uwiecznione na zdjęciach. Skanujemy pamiętki i dokumenty. Każdy z nas ma w końcu swoją własną Bydgoszcz, a każda z opowieści, które nosimy w sobie, jest ważna i warta wysłuchania. Nasze

archiwum gromadzi i udostępnia zdjęcia, historie mówione, materiały audio i wideo związane z Bydgoszczą i jej mieszkańcami i mieszkańcami. W celu pobrania materiałów w zamiarem ich późniejszego wykorzystania, a także w celu podzielenia się zdjęciami czy opowiedzenia historii prosimy o kontakt pod adresem: wywiadrzeka@mlynrothera.pl.

Warsztaty popularnonaukowe dla grup zorganizowanych

Oferta Działu Edukacji Młynów Rothera, ceny biletów grupowych: 1 warsztaty 20 zł, 1 warsztaty + 1 wystawa 34 zł, dla dzieci, młodzieży i opiekunów. Kontakt: edukacja@mlynrothera.pl. Rezerwacje: grupy@mlynrothera.pl. Edukatorzy z Młynów Rothera zapraszają na warsztaty popularnonaukowe dla grup zorganizowanych. Dzieci i młodzież na zajęciach połączą naukę z zabawą, poznając techniki fizyki, sztuki. Propozycje warsztatów: *Kręcimy sztukę!* Jak stworzyć niebanalne dzieło sztuki w kilka sekund? Używając suszarki do sałaty, uczestnicy stworzą abstrakcyjne obrazy i poeksperymentują z kolorami. Idealne dla dzieci w wieku 5–9 lat. *Wirujące zabawki*. Co sprawia, że bączek się kręci? Jakie elementy wpływają na jego działanie? Warsztaty, podczas których uczestnicy samodzielnie zbudują bączka, pozwolą im odkryć zasady fizyki w praktyce. Sugerowany wiek: uczniowie szkół podstawowych. *Mój pierwszy pojazd z napędem*. Budowa pojazdu napędzanego różnymi źródłami energii to doskonała okazja do nauki o fizyce ruchu i energii. Uczestnicy wykorzystają siłę sprężystości i tarcia, by zbudować własne prototypy. Sugerowany wiek: uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. *A skąd te piękne dźwięki?* Na warsztatach uczestnicy dowiedzą się, skąd pochodzą dźwięki, jak je słyszymy i jak możemy je tworzyć. Będziemy eksperymentować z różnymi dźwiękami i tworzyć własne instrumenty. Sugerowany wiek: 5–9 lat.

INF. NATALIA SŁOMKOWSKA

Muzeum Okręgowe
im. Leona
Wyczółkowskiego

MO:
MUZEUM
OKRĘGOWE
im. LEONA WYCZÓLKOWSKIEGO
W BYDGOSZCZY

Działania edukacyjne:

Grupy zorganizowane (ze szkół, ale nie tylko) zachęcamy do zapoznania się z ofertą edukacyjną MOB na rok szkolny 2024/2025. Folder z propozycjami opracowanymi przez Centrum Edukacji Muzealnej, Aptekę pod Łabędziem i Explozosem znajdziecie na stronie muzeum.wzakladce.edukacja.

» Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6

Rodzinny Piątek w Wyczółkowym Lesie

Oferta dla dzieci do 6. r.ż. z opiekunami. W każdy piątek w godz. 14.00–17.00 zapraszamy do samodzielnej zabawy w pokoju sensorycznym wzbogaconym o ciekawe zadania dla maluchów. Bilety w cenie 18 zł/dziecko, 1 zł/opiekun do nabycia w internecie oraz w kasie Centrum Edukacji Muzealnej od wt. do pt. w godz. 8.00–14.00.

» 22.02.2025, godz. 10.00 (czas trwania: 2 h), Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6; wstęp 18 zł od os., bilet do zakupu online na bilety.muzeum.bydgoszcz.pl lub z wyprzedzeniem w kasie Centrum Edukacji Muzealnej (ul. Mennica 6, kasa czynna od wt. do pt. w godz. 8.00–14.00), liczba miejsc ograniczona

Twórcza Sobota: warsztaty tworzenia biżuterii z papieru

Z pozoru nietrwały, nietypowy materiał posłuży nam do stworzenia ponadczasowych akcesoriów. Na warsztatach zaprojektujemy biżuterię z papieru – kolczyki, wisior, naszyjnik lub bransoletę. Wymagania warsztatowe: umiejętność posługiwania się igłą i nitką. Na warsztaty zapraszamy dorosłych i młodzież od lat 12 wraz z opiekunami.

» luty 2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5; zajęcia dla grup zorganizowanych, zapisy i informacje o cenach biletów: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl

Walentynki z Muzeum: mydła glicerynowe z „miłosnymi” roślinami

Opowiemy legendy związane z patronem zakochanych oraz przybliżymy historię kartek wręczanych tego dnia. Sami również wykonamy waleńtynki w formie mydełek z zatopionymi w nich „miłosnymi” roślinami.

» 8.02.2025, sobota, godz. 12.00, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5; wstęp 8 zł od os., zapisy: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl, liczba miejsc ograniczona

Walentynki z Muzeum: warsztaty dla osób indywidualnych

Opowiemy legendy związane z patronem zakochanych oraz przybliżymy historię kartek wręczanych tego dnia. Sami również wykonamy waleńtynki w formie eleknych pudełek z „miłosną” herbatką.

» luty–kwiecień 2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5; zajęcia dla grup zorganizowanych, zapisy i informacje o cenach biletów: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl

Dzień Kobiet w fiolecie i zieleni: tworzenie świec i kart z życzeniami

Cofniemy się do pierwszych dziesięcioleci XX w. i opowiemy o kobietach z tamtych czasów. Przykładem będzie historia walki toczzonej przez Marię Skłodowską-Curie o prawo do nauki. W części warsztatowej poznamy sekretne znaki sufrażystek wykorzystujących symbolikę kolorów i kwiatów. Na tej podstawie stworzymy karty z życzeniami z ukrytą treścią, które dołączymy do własnoręcznie odlewanych świec.

» luty–czerwiec 2025, czwartki, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5; zajęcia dla grup zorganizowanych, zapisy: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl

Czwartkowy Klub Seniora

Kolejna edycja zajęć będzie poświęcona zdrowotnym i kosmetycznym właściwościom zielonej herbaty. Dowiemy się, jakie są jej rodzaje i jak prawidłowo ją parzyć. Zwrócimy uwagę na jej skład i niezwykle cenne właściwości usprawniające mózg i mobilizujące nasz organizm do walki z wolnymi rodnikami. W części warsztatowej wykonamy mieszanki herbatnie będące jednocześnie kompresami kosmetycznymi.

Spotkania i wykłady:

Liczba miejsc ograniczona. Bilety można zakupić w kasie muzeum oraz przez: bilety.muzeum.bydgoszcz.pl w zakładce Wydarzenia. Decyduje kolejność zakupu biletów.

» 7.02.2025, piątek, godz. 17.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4 (sala audiowizualna); wstęp 10 zł od os.

Elegancja jako oręż w walce z okupantem.

Moda w okresie wojny – wykład prof.

Krzysztofa Trojanowskiego

» 8.02.2025, sobota, godz. 12.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4 (sala audiowizualna); wstęp 18 zł od os.

Ciche książki (Silent books). Warsztaty projektowania książek obrazowych bez słów – warsztaty projektowe prowadzone przez Martynę Kurowską

» 22.02.2025, sobota, godz. 15.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4 (sala audiowizualna); wstęp 5 zł od os.

Wieczór autorski Roberta Małeckiego

» 26.02.2025, środa, godz. 18.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4 (sala audiowizualna); wstęp 10 zł od os.

Asertywność – czym jest i jak osiągnąć ten stan? – wykład dr. Macieja Klimarczyka

» 28.02.2025, piątek, godz. 17.00, Spichrze nad Brdą – Muzeum Historii Bydgoszczy, ul. Grodzka 7–11; wstęp 10 zł od os.

Leszek Biały (1919–1945) – wykład Kamila Ściesińskiego

Wydarzenia:

» 9.02.2025, niedziela, godz. 11.00–17.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4 (sala audiowizualna); wstęp 10 zł od os.

Ogólnopolski Dzień Etnografii, Etnologii i Antropologii Kulturowej w MOB

PROGRAM:

- godz. 12.00: *ETNOdzielo*. Warsztaty tworzenia tradycyjnych lalek motanek;
- godz. 13.30: prezentacja *ETNOteren. Obrzędowość rodzinna i cykliczna na podstawie etnologicznych badań terenowych pt. „Kultura społeczna powiatu świeckiego”*;
- godz. 15.00: muzyczne *ETNOSPOTKANIE* z Zespołem Pieśni i Tańca „Płomienie”.

Ponadto:

- 7–9 lutego 2025, księgarnia muzealna, gmach główny, ul. Gdańska 4: pokazy pt. *Etnostraty wojenne MOB, ETNOarchiwum MOB*;
- działanie w sieci: *ETNO-FOTO-TEREN*.

» 14.02.2025, piątek, godz. 17.00, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Wernisaż wystawy czasowej *Moździerz i pędzel. Skarby wiosny. Malarstwo ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy*

Program: otwarcie wystawy, walentynkowe warsztaty tworzenia mieszanek herbacianych z roślin afrodyzjakalnych.

» 23.02.2025, niedziela, godz. 12.00, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8, Wyspa Młyńska; wstęp: bilet wstępu do muzeum + 5 zł

Finisaż wystawy *Projekt Bydgoszcz i inne historie. Wystawa prac Hanny Oinonen, Laureatki MTG Kraków 2021*

PROGRAM:

- godz. 12.00: oprowadzanie kuratorskie po wystawie prowadzone przez dr Barbarę Chojnącką i Ewelinę Kaczmarek;
- godz. 13.00: wykład *O tym, co Hanna zobaczyła w ogrodzie wspomnień – o roli pamięci i natury w twórczości fińskiej graficzki Hanny Oinonen*, który wygłosi dr Marta Anna Raczek-Karcz, prezes Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie;
- promocja katalogu wystawy;
- *Pamiętka z wystawy*: podczas finisażu zwiedzający będą mieli okazję do fotografowania się w zaaranżowanej przestrzeni *Wiszącego ogrodu*.

Oprowadzanie po wystawach:

» 19.02.2025, środa, godz. 12.00, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11; wstęp: bilet do muzeum + 5 zł od os.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Inne miasto... Zniszczenia wojenne Bydgoszczy (1939–1945) z okazji 80. rocznicy zakończenia okupacji niemieckiej w Bydgoszczy*

» 19.02.2025, środa, godz. 17.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, sala kolumnowa; wstęp: bilet do muzeum + 5 zł od os.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Dźwięki spod igły. Światowa kolekcja fotograficzna Ewy i Adama Mańczaków*

» 23.02.2025, niedziela, godz. 12.00, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8, Wyspa Młyńska; wstęp: bilet do muzeum + 5 zł od os.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Projekt Bydgoszcz i inne historie. Wystawa prac Hanny Oinonen, Laureatki MTG Kraków 2021*

» Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4; wstęp: bilet do muzeum + 5 zł od os.

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Skarb Bydgoski*

Grupy zorganizowane zapraszamy w każdy wtorek o godz. 12.00 (obowiązują zapisy: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl), osoby indywidualne zapraszamy w każdą środę o godz. 12.00 (bez zapisów).

Wystawy czasowe:

» 14.02.2025 – 30.04.2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Moździerz i pędzel. Skarby wiosny. Malarstwo ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Cykl wystaw *Moździerz i pędzel* będzie poświęcony związkowi między sztuką a farmacją i medycyną. Celem jest ukazanie zainteresowań artystów tematyką szeroko związaną z działalnością Apteki pod Łabędziem. Zawierać się w nim będą tematy nie tylko ukazujące pracę i działalność farmaceutów oraz medyków, ale również kontekst dziejowy i kulturowy. Wystawa otwierająca cykl będzie poświęcona przedstawieniu roślin wykorzystywanych w lecznictwie i kosmetologii. Punktem wyjścia będzie ukazanie judeochrześcijańskiej wizji świata i Chrystusa jako dawcy wszelkiego dobra (lekarstwa) w obrazie Ignacego Bulli *Chrystus jako aptekarz*. Uzupełnieniem przekazu będzie obraz *Pharmacie deu Matou* Stefana Popowskiego. W dalszej części narracji zostaną ukazane przedstawienia roślin wiosennych autorstwa Leona Wyczółkowskiego: *Cynerarie, Ogród kwiatowy* oraz *Kwiaty mahoni i róże*. Twórczość malarstwa zostanie zestawiona z motywami florystycznymi o walorach ozdobnych i leczniczych wyobrażonych na naczyniach aptecznych oraz wyrobach rzemiosła artystycznego. Kurator: Dominika Raduńska-Pacholska, dr hab. Wojciech Ślusarczyk, prof. UMK.

» do 28.12.2025, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

Inne miasto... Zniszczenia wojenne Bydgoszczy (1939–1945)

Na wystawie w roli głównej występuje utracona w czasie wojny tkanka miejska, którą możemy poznać, a wręcz poczuć dzięki archiwalnym fotografiom. Historie ludzi użytkujących zniszczone obiekty oraz funkcje tychże budowli odnajdujemy za sprawą pozostawionych w gruzach lub ocalonych z zawieruchy wojennej

przedmiotów, dokumentów, pamiątek czy zdjęć rodzinnych, a także zachowanych relacji. O działaniach zbrojnych, które przyczyniły się do dewastacji fragmentów Bydgoszczy, przypominają nam porzucone przez walczących broń czy militaria. Ponadto dzisiejszy wygląd i nowe wykorzystanie zrujnowanych niegdyś miejsc widzimy w obiektywie bydgoskiego fotografa Wojciecha Woźniaka. Wystawa wpisuje się w obchody 80. rocznicy zakończenia okupacji niemieckiej w Bydgoszczy. Kuratorzy: dr Anna Nadolska, Filip Semrau.

» do 23.02.2025, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8

Projekt Bydgoszcz i inne historie. Wystawa prac Hanny Oinonen, Laureatki MTG Kraków 2021

Idea sztuki Hanny Oinonen kupia się na wyrażeniu kruchości życia, pragnieniu uchwycenia przemijających chwil, zanikających miejsc wspomnień. Wiele jej prac zawiera wątki autobiograficzne, a do najczęściej powracających tematów należą czas i pamięć. W swoich działaniach Oinonen wykorzystuje różne media i materiały, często nawiązując do świata natury, dawnego rękodziela i fotografii. W Galerii Sztuki Nowoczesnej możemy zobaczyć m.in. obiekty i instalacje stworzone z żywych, suszonych i preparowanych roślin uprawnych oraz tych pochodzących ze środowiska naturalnego. Kuratorka: dr Barbara Chojnacka.

» do 2.03.2025, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8

Dawno nie/widziane

W ramach wystawy przedstawionych zostało kilkadziesiąt prac ukazujących różnorodność formalną i tematyczną kolekcjonowanych w bydgoskim muzeum prac fotograficznych, które są rzadko prezentowane odbiorcom. Ekspozycja zatytułowana *Dawno nie/widziane* jest drugą odsłoną kolekcji, pierwszą zaprezentowaliśmy w 2010 r. z okazji jubileuszu 10-lecia powstania Muzeum Fotografii WSG w Bydgoszczy. W kolejnych latach wzbogacił się zbiór o nowe nabytki i depozyty, których część została przedstawiona w naszym mieście po raz pierwszy. Kuratorka: dr Monika Kosteczko-Grajek.

» do 1.10.2025, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, sala kolumnowa

Dźwięki spod igły. Światowa kolekcja fotograficzna Ewy i Adama Mańczaków

Na ekspozycji zobaczymy najciekawsze eksponaty ze światowej kolekcji fonograficznej Ewy i Adama Mańczaków, którą na co dzień opiekuje się Pracownia Muzyczna działająca w ramach Działu Sztuki MOB. Kurator: Sławomir Dolata.

Wystawy stałe:

» gmach główny MOB, ul. Gdańska 4

Obrazy nie-/rzeczywistości.

Inspiracje i aspiracje

Jan Stanisławski i uczniowie z kolekcji Wandy i Leonarda Pietraszaków

» Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Aptekarstwo bydgoskie

» Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4

Skarb Bydgoski (monety i biżuteria)

» Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

Od Starego Rynku do placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy

» Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2

Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza.

Bydgoszcz i region u zarania dziejów

W grodzie Bydgosta. Tajemnice życia wczesnośredniowiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic

» Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7

Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852–1936)

Obiekt miesiąca:

Płyta Syrena Record ze ścieżką dźwiękową do dwóch aktów filmu *Uwiedziona*, ok. 1938 r., szelak, własność MOB

W początkach kina dźwiękowego, a więc na przełomie lat 20. i 30. Ub. wieku, stosowano technologię, w której obraz zapisany był na taśmie filmowej, natomiast ścieżka dźwiękowa – na płytach gramofonowych. Nie były to jednak zwykłe płyty, jakie znamy z domowych

kollekcji i sklepów. Płyty z dźwiękiem do filmów były dużo większe: miały 40 cm średnicy, więc nie mieściły się na zwykłych gramofonach. Ponieważ półtoragodzinny film zajmuje prawie 2,5 km taśmy, konieczne było jej podzielenie na krótsze rolki zwane aktami. Jeden akt mieścił maksymalnie 300 metrów, czyli 11 minut filmu. Podobnie podzielona była także ścieżka dźwiękowa: jedna strona płyty odpowiadała jednemu aktowi taśmy. Dźwięk do całego filmu zajmował kilka takich nośników. Zsynchronizowanie obrazu z przesuwanej liniowo taśmy z dźwiękiem z obracającej się płyty było skomplikowane, płynne odtwarzanie kolejnych aktów także, więc technologia ta szybko została wycofana. Była w użyciu przez zaledwie 5 lat. Zużyte płyty wyrzucało się lub używało na przymiał, do produkcji kolejnych płyt. Dodatkowo ich bardzo duży rozmiar sprawiał, że łatwo było je złamać. W efekcie niewiele takich płyt przetrwało do naszych czasów. Pierwszy polski film dźwiękowy, *Moralność pani Dulskiej*, znany jest dziś w okaleczonej postaci pozbawionej dźwięku – płyty ze ścieżką dźwiękową zaginęły. Czasem jest jednak odwrotnie. W zbiorach Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego zachowała się płyta ze ścieżką dźwiękową do dwóch aktów zaginionego filmu *Uwiedziona* z 1931 roku. Płyta jest unikatem na skalę światową. Mimo wieloletnich poszukiwań jak dotąd nie udało się odnaleźć taśm z obrazem do *Uwiedzionej*, a więc zachowane dwa fragmenty ścieżki dźwiękowej to prawdopodobnie jedyne, co zostało z tego filmu.

Jeśli chcecie poznać więcej podobnych fonograficznych ciekawostek, koniecznie odwiedźcie wystawę *Dźwięki spod igit. Światowa kolekcja fonograficzna*

Ewy i Adama Mańczaków, prezentowaną w gmachu głównym MOB na Gdańskiej 4. Ekspozycja wpisuje się w program wydarzeń organizowanych w związku z przyznaniem Bydgoszczy tytułu Miasta Muzyki UNESCO oraz Bydgoskim Rokiem Muzyki 2025.

oprac. Michał Pieńkowski,
Sławomir Dolata (kierownik Pracowni Muzyki MOB)

INF. MICHAŁ LITOROWICZ

Muzeum Fotografii
– Wyższa Szkoła
Gospodarki

Muzeum Fotografii
w Bydgoszczy
Wyższa Szkoła Gospodarki

Muzeum Fotografii przy WSG, ul. Karpacka 52,
wtorek–piątek: 11.00–17.00, sobota: 10.00–14.00,
poniedziałek i niedziela nieczynne.

» 27.02.2025, czwartek, godz. 18.00 – wernisaż

Wystawa dyplomatów i absolwentów Bydgoskiej Akademii Fotografii

Zob. s. 45.

Wystawa Pozytyw. Spojrzenie

W lutym zapraszamy na wystawę zbiorową *Spojrzenie*. Tytuł wystawy rozpatrywany jest tu na wielu płaszczyznach, dając odbiorcy możliwość wieloaspektowej interpretacji. Jako punkt widzenia, jako relacja pomiędzy fotografującym a fotografowanym, jako rodzaj refleksji nad kondycją świata, jako konfrontacja marzeń z rzeczywistością, podróż w czasie itd. Wystawa podzielona będzie na 2 części. Pierwsza prezentować będzie wybrane archiwalia oraz fotografie zgromadzone przez 20 lat funkcjonowania muzeum, od XIX do XXI wieku. Wśród nazwisk znajdują się m.in. klasyki polskiej fotografii: Jan Bułhak, Edward Hartwig, Tadeusz Jankowski, Jerzy Wardak, Andrzej Maziec, Jerzy Riegel, Edward Cyrklaff. Druga część wystawy to prezentacja różnych postaw artystycznych związanych ze współczesną fotografią. Swoje prace zaprezentują artyści związani z naszym regionem i nie tylko, tj. Marcin Sauter, Józef Żuk Piwkowski, Dariusz Gackowski, Anna Ajtner, Kacper Buńkowski, Jakub Kwiatkowski, Marta Rosenthal, Marta Ipczyńska, Agata Faszczka, Andrzej Widerkiewicz, Marcin Szpak, Martyna Wenda, ZbyZiel, Jarosław Majewski, Łukasz Ulanowski, Filip Dziworski, Martyna Wiśniewska. Więcej informacji na: muzeumfoto.byd.pl.

» 22 i 23 lutego 2025, sobota i niedziela

Warsztaty Fotografia analogowa

Zapraszamy na dwudniowe warsztaty z podstaw fotografii analogowej. Zachęcamy do udziału w kursie fotografii analogowej wszystkich fotografujących, którzy dotąd nie zetknęli się z tradycyjną metodą. Niezależnie od ich zaangażowania na ścieżce fotograficznej. Na kursie będziemy mieli sposobność czynnie poznać cały proces powstawania zdjęcia. Dzięki temu pojmimy zależności i funkcji fotografowania, aby móc świadomie przełożyć je i korzystać do woli, podczas fotografowania aparatem cyfrowym.

Mam cyfrę – kurs fotografii II stopnia

Wciąż można zapisywać się na marcowy kurs fotografii cyfrowej prowadzony przez Arkadiusza Błachowskiego. Szczegóły na naszej stronie internetowej Muzeum Fotografii w Bydgoszczy – Warsztaty.

Lekcje fotografii

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą lekcji fotografii. Zajęcia dedykowane są przede wszystkim dzieciom i młodzieży oraz grupom zorganizowanym.

W ofercie: *Z wizytą w dawnym atelier – historia fotografii w praktyce; Współczesna Laterna Magica; Techniki historyczne – cyjanotypia; Techniki historyczne – brąz Vandyke'a; Techniki historyczne – papier solny; Fotografia otworkowa – historia i współczesne zastosowania.* Więcej informacji na FB Muzeum Fotografii w Bydgoszczy, stronie muzeumfoto.byd.pl w zakładce Edukacja, tel. kontaktowy: 52 567 00 07.

INF. KACPER BUŃKOWSKI

Dom Kultury
„Modraczek”

Dom Kultury
"Modraczek"

» 7.02.2025, piątek, godz. 18.00

Koncert z okazji Dnia Babci i Dziadka

Wystąpią uczestnicy pracowni muzycznej, Rytmiki Malucha, Bajkowej Rytmiki oraz zespoły taneczne Akademii Ruchu Tercja.

» 13.02.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

Kawiarnia Literacka – gość:

Bogumiła Salmonowicz

Bogumiła Salmonowicz, elblązanka z bieszczadzkiemi korzeniami, absolwentka WSP w Bydgoszczy

i Uniwersytetu Gdańskiego, pedagożka, wykładowczyni w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu, trenerka umiejętności interpersonalnych, terapeutka, animatorka kultury. Od 27 lat prowadzi własną Pracownię Doradztwa Personalnego, Edukacji i Terapii, specjalizującą się w podnoszeniu kompetencji społecznych, a także radzeniu sobie z kryzysami. Jest współzałożycielką, a od kilku lat prezeską Stowarzyszenia Alternatywni, organizatora m.in. Ogólnopolskiego Festiwalu Literatury „Wielorzecz” w Elblągu. Jej wiersze znaleźć można w czasopiśmie kulturalno-literackich, w wielu antologiach, również pokonkursowych, a także międzynarodowych, w przekładach na jęz. angielski, ukraiński, włoski, portugalski. Wydała 5 książek poetyckich. Spotkanie poprowadzi W. Barbara Jendrzejska.

INF. IZABELA KACZYŃSKA

Opera Nova

» 1.02.2025, sobota, godz. 19.00

» 2.02.2025, niedziela, godz. 18.00

W.A. Mozart: Wesele Figara

– opera buffa w 4 aktach

Reżyseria: Wojciech Adamczyk, kierownictwo muzyczne: Marcin Sompoliński, scenografia: Marcelina Początek-Kunikowska, kostiumy: Maria Balcerek, choreografia: Zofia Rudnicka, przygotowanie chóru: Henryk Wierchoń, dyryguje: Piotr Wajrak.

Opera komiczna *Wesele Figara* to genialna muzyka Mozarta i mistrzowskie libretto z wartką akcją, przedstawiającą perypetie w przygotowaniach do zaślubin Figara i Zuzanny – służących hrabiego Almaviviego i jego żony, hrabiny Rosiny. Reżyser bydgoskiej inscenizacji (której premiera otwierała XXIV BFO) Wojciech Adamczyk pozostał wierny realiom epoki i miejscu akcji libretta, aby publiczność mogła czerpać przyjemność nie tylko z muzyki, ale także obcowania z baśniowym wręcz światem wnetrz pałacowych komnat czy cieszyć oczy misternymi kostiumami arystokracji z mozartowskiej epoki. I wreszcie wykonawcy fenomenalnie kreujący swe role. Wszystko to sprawia, że *Wesele Figara* pozostaje jednym z najefektowniejszych spektakli Opery Nova.

» 9.02.2025, niedziela, godz. 18.00

Juvenalia 3 – wieczór baletowy grupy Polskiego Baletu Narodowego Junior (występ gościnny)

Na scenie Opery Nova ponownie gościć będzie grupa Polskiego Baletu Narodowego Junior, która wystąpi z nowym programem baletowym *Juvenalia 3*. Będzie to wieczór osadzony przede wszystkim w muzyce polskiej. Zobaczymy dwie nowe choreografie, przygotowane specjalnie dla PBN Junior: *Fantasia Polonaise*, zrealizowaną przez Dawida Trzemsimiecha do Chopinowskiego koncertu fortepianowego e-moll, oraz *Shine* autorstwa Kristófa Szabó z muzyką Philipa Glassa, ale w połączeniu z utworem Henryka Mikołaja Góreckiego. Trzecią pozycją wieczoru jest balet *Journey Within* Valentina Zucchettiego, który sięgnął po kompozycję Juliusza Zarębskiego, niesłusznie zapomnianego polskiego kameralisty. Wieczór uzupełnia słynna wariacja *Umierającego łabędzia* Michała Fokina.

Projekt PBN Junior powstał z inicjatywy Krzysztofa Pastora, dyrektora Polskiego Baletu Narodowego, i jest próbą wypełnienia luki, jaka powstaje pomiędzy owocami pracy szkół baletowych a oczekiwaniami scen teatralnych. Dlatego przy zespole baletowym Teatru

Wielkiego – Opery Narodowej stworzono grupę juniorów, którzy pracują na oddzielnych zasadach, szlifując swój warsztat techniczny i artystyczny w celu osiągnięcia przez nich kwalifikacji niezbędnych dla ewentualnego podjęcia regularnej pracy w PBN lub innym polskim zespole baletowym. W sezonie 2024/25 Polski Balet Narodowy Junior tworzy 11 młodych tancerzy. Pedagogiem i koordynatorem pracy grupy PBN Junior jest były pierwszy tancerz PBN Dawid Trzemsimiech, wspierany przez solistkę PBN Irinę Wasilewską. Ich codzienną pracę wspierają gościnnie cenienci pedagodzy zagraniczni.

» 14.02.2025, piątek, godz. 19.00

» 15.02.2025, sobota, godz. 19.00

» 16.02.2025, niedziela, godz. 18.00

Ch.W. Gluck: *Orfeusz i Eurydyka* – opera w 3 aktach

Muzyka: Christoph Willibald Gluck, libretto: Ranieri de' Calzabigi, reżyseria i choreografia: Robert Bondara, kierownictwo muzyczne: Przemysław Fiugajski, scenografia: Diana Marszałek, kostiumy: Martyna Kander, reżyseria światła: Maciej Igłowski, przygotowanie chóru: Kaja Potrzebska, projekcje multimedialne: Jagoda Chalcińska.

Na wyjątkowo poruszające i współczesne odczytanie historii *Orfeusza i Eurydyki* Glucka w reżyserii i choreografii Roberta Bondary nie przez przypadek Opera Nova zaprasza w połowie lutego. Ponadczasowa historia o miłości silniejszej niż śmierć polecana jest jednak nie tylko zakochanym. „Opowieść, pomimo antycznego rodowodu, staje się odzwierciedleniem współczesnych ludzkich słabości, cierpienia oraz pragnień i emocji. Realizatorzy odwołali się do przeogromnego potencjału tej opery, jakiego oczekują widzowie w sensie przeżywania losów postaci” – napisała w swojej recenzji Ilona Słojewska. Ponadto odczytany na nowo mit o Orfeuszu przemawia do współczesnych odbiorców nie tylko „thillerowo” opowiedzianą historią głównego bohatera, ale także niezwykłą plastycznością spektaklu, w którym muzyka, partie wokalne oraz ruch sceniczny tworzą wyrazistą całość, jaka dociera do najgłębszych pokładów wrażliwości, by pozostać w widzach na dłużej po spektaklu.

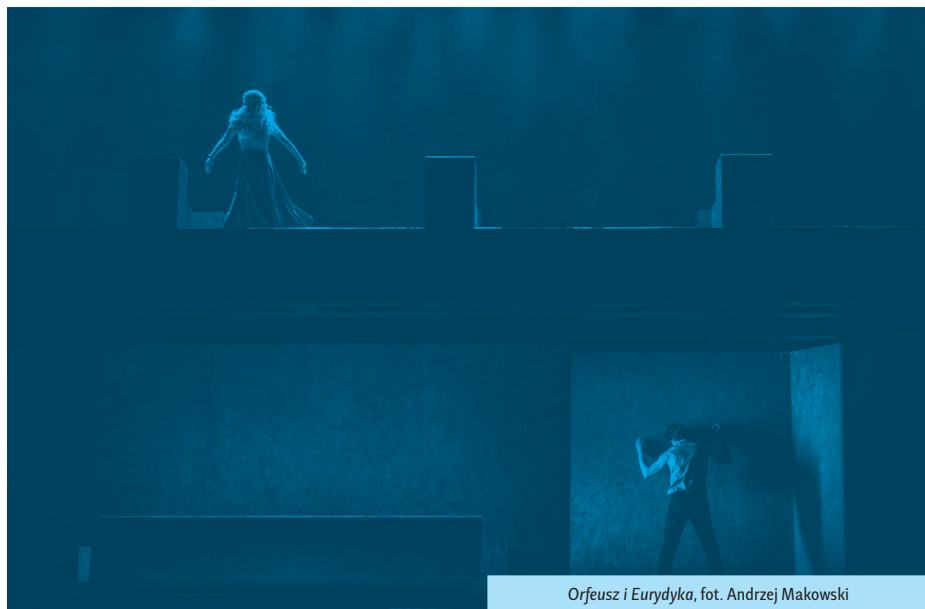
» 21.02.2025, piątek, godz. 19.00

» 22.02.2025, sobota, godz. 19.00

» 23.02.2025, niedziela, godz. 18.00

St. Moniuszko: *Halka* – opera w 4 aktach

Kompozytor: Stanisław Moniuszko; libretto: Włodzimir Wolski; kierownictwo muzyczne: Piotr Wajrak;

reżyseria: Natalia Babińska; scenografia: Diana Marszałek, Julia Skrzynecka; kostiumy: Paulina Czernek-Banecka; choreografia: Iwona Pasińska; przygotowanie chóru: Henryk Wierchoń; projekcje multimedialne: Ewa Krasucka, reżyseria światła: Maciej Igielski.

Bydgoska realizacja *Halki* w reżyserii Natalii Babińskiej (premiera w 2013), w opinii krytyków teatralnych, jest jedną z najlepszych interpretacji tej romantycznej opery narodowej. W historii miłości prostej góralki i szlachcica czytelna dla współczesnego odbiorcy jest tu uniwersalna prawda o relacjach międzyludzkich, naturalnie ilustrowanych muzyką Moniuszki pod batutą Piotra Wajraka. Zabawa i złote konfetti wystrzeliwane wraz z szampanem kontrastują z ciemnym domem Stolnika, lasem i górami w mglistym słońcu. Polską tradycję szlachecką i góralską oddają tańce – od mazura po krzesanego. Arie *Halki*, *Jontka*, wspaniałe partie chóralne należą do najbardziej rozpoznawalnych w dorobku polskiej opery. Bydgoska *Halka* została zapisana na płytach DVD, a także w technice Blu Ray. Płyty wydania dostępne są w Operowym Butiku (na górnym foyer).

- » 28.02.2025, piątek, godz. 19.00
- » 1.03.2025, sobota, godz. 19.00
- » 2.03.2025, niedziela, godz. 18.00

Emmerich Kálmán: *Księżniczka czardasza* – operetka w 3 aktach

Kierownictwo muzyczne: Piotr Wajrak, reżyseria: Wojciech Adamczyk, choreografia: Zofia Rudnicka, kostiumy: Maria Balcerek, scenografia: Marcelina Początek-Kunikowska, przygotowanie chóru: Henryk Wierchoń.

W ostatni weekend karnawału na scenie Opery Nova jedna z najśłynniejszych operetek, czyli arcydzieło Emmericha Kálmána *Księżniczka czardasza*. Atmosfera wiedeńskich salonów i węgierskich rytmów zostaje przeniesiona do międzywojennej Polski, aby zabrać państwa do modnego lokalu w Warszawie, a także w Wilnie, gdzie sceniczną akcją bydgoskiej inscenizacji osadził reżyserujący Wojciech Adamczyk. Miłosne perypetie głównych bohaterów – piosenkarki kabaretowej Sylwii i młodego księcia Edwina – przeplatają się humorem i wzruszeniem. Akcję pełną zaskakujących zwrotów, okraszają przeboje tejsze operetki, jak m.in.: *Choć na świecie dziewcząt mnóstwo*, *Artystki, artystki, artystki z variétés* czy *W rytm walczyka serce śpiewa* – Kochaj mnie.

INF. JUSTYNA TOTA

» 5.02.2025, środa, godz. 17.00, sala 115; wstęp wolny

Kicz jako element życia bydgoszczan w „Maście Królowej Jadwigi” Jerzego Sulimy-Kamińskiego

Wykład prof. Ewy Góreckiej w ramach cyklu *Bydgoszcz w kulturze, kultura w Bydgoszczy*, organizowanego we współpracy UKW i Pałacu Młodzieży.

» 6.02.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: Dziewczyna z igłą

Reż. Magnus Von Horn, Polska, Szwecja, Dania 2024, 123 min. Kopenhaga tuż po I wojnie światowej. Karoline (Victoria Carmen Sonne), młoda pracownica fabryki, zachodzi w ciążę i z dnia na dzień ląduje na bruku. Gdy na swej drodze spotka Dagmar (nagrodzona w Gdyni Trine Dyrholm), charyzmatyczną właścicielkę nielegalnej agencji adopcyjnej, która zaoferuje jej schronienie i pracę w charakterze mamy, trafi w sam środek zagadkowych wydarzeń. Czy relacja między kobietami, początkowo oparta na zaufaniu, wytrzyma konfrontację z mrocznymi sekretami? Jak wiele można wybaczyć komuś, kto w najtrudniejszym momencie wyciągnął do ciebie pomocną dłoń? Karoline – a wraz z nią widzowie – zmuszona będzie do znalezienia odpowiedzi na pytanie o granice dobra i zła.

» 6.02.2025, czwartek, godz. 19.30

Pałacowe Planetarium, czyli obserwacje nieba przez teleskop

Spotkanie przed budynkiem Pałacu Młodzieży poprowadzi Artur Wrembel. W przypadku niepogody odbędzie się prelekcja w sali 209.

» 7.02.2025, piątek, godz. 9.30, sala 115

Poradnia Rozwoju Zdolności – warsztaty wsparcia psychologicznego dla zdolnych uczniów szkół podstawowych (kl. VI i VIII)

Temat: *Jak uczyć się skutecznie*. Celem warsztatów będzie rozbudzenie w młodzieży zaangażowania do uczenia się z wykorzystaniem różnych technik uczenia się. Prowadzące: Sonia Szczurek i Magdalena Borowska z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

nr 1 w Bydgoszczy. Przewidywany czas spotkania: ok. 3 godz. dydaktycznych. Liczba miejsc ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń. Z jednej szkoły można zapisać maksymalnie 5 najzdolniejszych uczniów. Udział w warsztatach jest bezpłatny. Zgłoszenia prosimy kierować do 31.01.2025 na: malgorzata.mackowiak@palac.bydgoszcz.pl, tel. 52 321 00 81 wew. 310.

» 10.02.2025, poniedziałek, godz. 10.30 i 12.00

Zabawowy Klub Filmowy Malucha dla przedszkoli

Podczas spotkania przedszkolaki oglądają 3 polskie filmy animowane. Pokazy przeplatane są rozmowami z dziećmi na temat filmu, a także licznymi tematycznymi zabawami ruchowymi i animacjami muzycznymi. Obowiązują wcześniejsze zapisy grup.

» 13.02.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: Sztuka pięknego życia

Reż. John Crowley, Wlk. Brytania, Francja 2024, 108 min. Nagły wypadek samochodowy splata losy Almut (Florence Pugh) i Tobiasa (Andrew Garfield), odmieniając je na zawsze. Od momentu, kiedy wspólnie trafiają na pogotowie, zaczyna w nich kiełkować silna więź, która z biegiem czasu przeradza się w głębokie uczucie. Poprzez migawki ich wzajemnego zauroczenia, budowania domu i stawiania się rodziną – nieoczekiwanie wychodzi na jaw prawda o zdrowiu Almut, która może zachwiać fundamentem tego, co stworzyli. Paradoksalnie, motywuje to parę do realizacji marzeń i uczynić każdą chwilę z niekonwencjonalnej drogi, jaką obrało ich życie.

» 14.02.2025, piątek, godz. 10.30

Czytadełko – spotkania czytelnicze dla grup zorganizowanych z przedszkoli

» 15.02.2025, sobota, godz. 10.00

29. Powiatowy Konkurs Recytatorski i Poezji Śpiewanej Wędrówki z poezją

Konkurs skierowany jest do uczniów klas I–VI szkół podstawowych i stanowi jedną z najpopularniejszych propozycji artystycznych Pałacu Młodzieży, dedykowaną młodym talentom z naszego miasta i powiatu. To wydarzenie o bogatej tradycji – od 1996 r. promuje kulturę słowa w środowisku szkolnym, rozwija umiejętności recytatorskie i wokalne dzieci i młodzieży, a także stwarza okazję do prezentacji talentów na

scenie poza murami szkoły. Święto poezji co roku gromadzi reprezentantów licznych szkół podstawowych z Bydgoszczy i okolic. Kulminacyjnym momentem tego przedsięwzięcia jest koncert galowy, podczas którego finaliści konkursu recytatorskiego i poezji śpiewanej występują w widowisku artystycznym na scenie sali widowiskowej. W koncercie biorą także udział dziecięce zespoły taneczne z Pałacu Młodzieży. Tegoroczny koncert galowy odbędzie się 12 kwietnia – już dziś zapraszamy do wspólnego świętowania.

» 17.02.2025, poniedziałek, godz. 9.00 i 11.15

Seans filmowy dla uczniów klas III–VI

Bilet 8 zł. Obowiązuje rezerwacja miejsc: dominik.wierski@palac.bydgoszcz.pl.

» 19.02.2025, środa, godz. 9.30 i 11.00

Audycja muzyczna

Obowiązuje rezerwacja miejsc. Zgłoszenia przyjmuje Patrycja Cywińska-Gacka: tel. 52 321 00 81 wew. 324, tel. 660 448 499, p.cywinska-gacka@palac.bydgoszcz.pl.

» 20.02.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: *W pokoju obok*

Reż. Pedro Almodóvar, Hiszpania, USA 2024, 100 min. Pierwszy anglojęzyczny film Pedra Almodóvara. W Nowym Jorku spotykają się przyjaciółki sprzed lat: wzięta pisarka Ingrid (Moore) i Martha (Swinton), reporterka wojenna, która toczy właśnie najważniejszą bitwę swojego życia. Rozdzieliły je zawodowe i prywatne wybory, a na nowo połączy los, którego się nie wybiera. W dramatycznych okolicznościach Ingrid i Martha dostrzegą szansę, by jeszcze raz przeżyć coś wspólnie.

» 21.02.2025, piątek, godz. 9.00 i 11.15

Seans filmowy dla uczniów klas III–VI

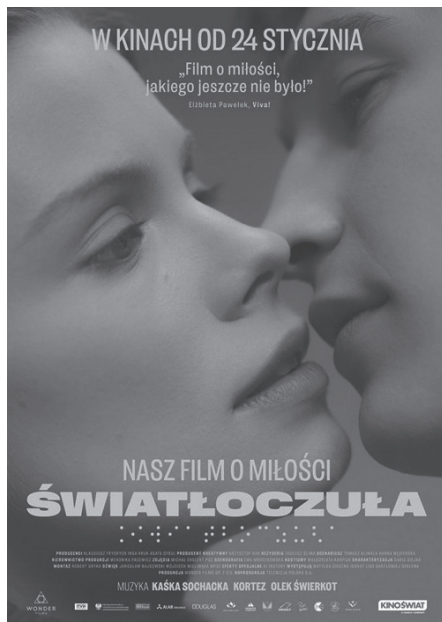
Bilet 8 zł. Obowiązuje rezerwacja miejsc: dominik.wierski@palac.bydgoszcz.pl.

» 27.02.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: *Światłoczuła*

Reż. Tadeusz Śliwa, Polska 2024, 93 min. Agata pracuje z nastoletnią młodzieżą w ośrodku wychowawczym, nurkuje na bezdechu, kocha życie i czerpie z niego pełnymi garściami. Nie widzi od dziecka. Robert jest gwiazdą fotografii. Choć mogłoby się здаwać, że ma wszystko: karierę, popularność, uznanie, to czuje jakby nie miał nic. Ich losy splatają się w nie-

oczekiwanym momencie – podczas sesji zdjęciowej. To spotkanie rozpoczyna inspirującą podróż ku poszukiwaniu akceptacji i odwadze bycia sobą. Agata uczy Roberta odbierać świat za pomocą wszystkich zmysłów. On uczy ją otwartości na to, co nowe, nieznanne. Wspólnie zmierzają się z własnymi ograniczeniami, przeszłością i zawalczą o to, co w życiu najważniejsze – o miłość.

DKF Niespodzianka: bilet 13 zł, bilet ulgowy 10 zł, karnet 40 zł, karnet ulgowy 30 zł. Kontakt: tel. 52 321 00 81 wew. 317. Bilety i karnety do nabycia w portierni Pałacu Młodzieży (ul. Jagiellońska 27) przed seansami.

Galeria Pleszynski Kobra

» 16.02.2025, niedziela, godz. 15.00, ul. Kościuszki 27
– otwarcie; wystawa czynna do 17.03.2025

Temperatura mojego ciała 37 stopni

Na wystawie będą erotyczne obrazy, rysunki i akwarele. Ciało jako całościowy wszechświat. I najbliższy nam. Tylko dla widzów dorosłych.

INF. GRZEGORZ PLESZYNSKI

» 7.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15;
cegiełka na Fundację Światłownia 30 zł

Thymele – koncert handpanowy

Thymele to solowy projekt z wykorzystaniem handpanów – instrumentów znanych z obszarów sztuki związanych z arteterapią i medytacją. Thymele rozszerza jednak to spektrum, dążąc w stronę muzyki ambient, elektronicznej, dream pop (spory tu wpływ np. Dead Can Dance). Warto dodać, że trwają prace nad płytą, która zostanie wydana przez Farna Records. W nagraniach i w produkcji, poza autorem Łukaszem Oliwkowskim, brali udział Maciej Meller – gitarzysta jednego z najpopularniejszych na świecie zespołów progrockowych Riverside, współpracujący z Colinem Bassem z grupy Camel, a także Zbigniew Florek – znany (obok Mellera) z legendarnej polskiej grupy Quidam. Thymele jest jednak przedsięwzięciem solowym.

» 14.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15;
cegiełka na Fundację Światłownia 30 zł

W tym dniu tylko piosenki o miłości... – koncert walentynkowy Rysia Gajewskiego

Ryś Gajewski – gitarzysta, wokalista, autor tekstów i kompozytor. Początkowo jako bassman tworzył formacje rockowe i bluesowe. Bawiąc się muzyką i dźwiękami gitary, tworzy na żywo, za pomocą loopera z rytmicznym podkładem własnego beat boxu, swoje wersje znanych utworów polskiego popu i rocka, jak również mniej znane, autorskie piosenki o nieprzeciętnych tekstach. W święto zakochanych Gajewski zaprasza na swój koncert, złożony głównie z piosenek o miłości.

» 21.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15;
cegiełka na Fundację Światłownia 30 zł

Dominika Dyngosz

Dominika Dyngosz, bydgoszczanka. Absolwentka Warszawskiej Szkoły Filmowej na wydziale aktorskim. Laureatka ogólnopolskich konkursów wokalnych, m.in. zdobyła drugie miejsce na ostatniej edycji konkursu Źródło wciąż bije z utworami Jacka Kaczmarskiego. Śpiewa od dziecka, a pierwsze doświadczenia sceniczne zdobywała na deskach bydgoskiej Opery Nova. Mimo wychowywania

się w otoczeniu muzyki klasycznej, jej serce zabiło mocniej w kierunku musicalu, i to właśnie utwory musicalowe są jej ulubionymi do wykonywania. Miłośniczka piosenki aktorskiej i poezji śpiewanej. Uwielbia dobre teksty, które są dla niej punktem wyjścia do nowych interpretacji. Lubi odczytywać stare piosenki na nowo. Wokalistce akompaniował będzie dr Rafał Tworek.

» 22.02.2025, sobota, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15;
wstęp wolny

Rzeczemy

Zapraszamy na wyjątkowy wieczór z poezją w roli głównej. Rzeczemy to wydarzenie stworzone z myślą o tych, którzy cenią kameralne spotkania w poetyckim klimacie. Bez rywalizacji, bez jury, bez nagród – tylko wiersze, kawa, herbata i dobre towarzystwo.

» 28.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15;
cegiełka na Fundację Światłownia 40 zł

Piosenki z widokiem na szczęście – koncert Jacka Beszczyńskiego w ciemności

W absolutnych ciemnościach każdy z widzów będzie wprowadzany na salę koncertową przez niewidomych. W absolutnych ciemnościach posłuchacie Jacka Beszczyńskiego. Sami zobaczycie, jak pięknie się słucha muzyki, kiedy nie przeszkadzają dodatkowe bodźce. Liczba miejsc ograniczona, polecamy rezerwację w Światłowni, telefonicznie lub e-mailem.

Jack Beszczyński, pedagog, dziennikarz, poeta, tłumacz, kompozytor i działacz społeczny. Zagrał ponad 4 tys. koncertów w 14 krajach Europy. Bogaty repertuar, od pieśni Bułata Okudżawy, Leonarda Cohe-na, Włodzimierza Wysockiego, Agnieszki Osieckiej, po kompozycje do tekstów Krzysztofa Cezarego Buszmana, Wiesławy Kwinto-Koczan, Krzysztofa Kasperczaka i Antoniego Murackiego. Koncert *Piosenki z widokiem*

na szczęście to prezentacja utworów z najnowszej płyty Jacka Beszczyńskiego z zespołem Nadziei Maleńka Orkiestra, a także jego ulubione piosenki przetłumaczone z wielu języków.

INF. GRZEGORZ DUDZIŃSKI

Teatr
Kameralny

- » 7.02.2025, piątek, godz. 10.00
- » 8.02.2025, sobota, godz. 10.00

Rozplątanie tęczy

Pierwszy spektakl Teatru Kameralnego w Bydgoszczy dla najmłodszych! *Rozplątanie tęczy* to idealne przedstawienie na początek przygody z teatrem. Zapraszamy dzieci w wieku już od 1. r.ż. na spektakl stworzony specjalnie dla nich. Tu akcja nie dzieje się szybko, najważniejsze są obrazy, muzyka, rytm i gest – słowa schodzą na dalszy plan, padają rzadko, bo *Rozplątanie tęczy* to rozmowa za pomocą zmysłów i emocji. To wzajemne słuchanie i obserwowanie. W zupełnie białej, skąpanej w ciepłym świetle przestrzeni – bezpiecznej, bo osławianej w ramionach rodzica – powoli, jeden po drugim, pojawiają się soczyste kolory i kolejne fascynujące rekwizyty. Dzieci oglądają wszystkie działania aktorki, śmiejąc się i wiwatując z zachwytem. Ten entuzjazm przeplata się z momentami wielkiego skupienia. A kiedy na końcu spektaklu na scenie pojawi się już cała paleta barw, mali i duzi widzowie na zaproszenie aktorki mogą osobiście wkroczyć do akcji i sprawdzić, co jest po drugiej stronie tęczy. Czas trwania: ok. 30 min + 15 min zabawy.

- » 14.02.2025, piątek, godz. 18.00
- » 15.02.2025, sobota, godz. 16.00
- » 16.02.2025, niedziela, godz. 12.00

- » 18.02.2025, wtorek, godz. 10.00
- » 19.02.2025, środa, godz. 10.00
- » 20.02.2025, czwartek, godz. 10.00
- » 21.02.2025, piątek, godz. 10.00
- » 22.02.2025, sobota, godz. 16.00
- » 23.02.2025, niedziela, godz. 12.00
- » 25.02.2025, wtorek, godz. 10.00
- » 26.02.2025, środa, godz. 10.00
- » 27.02.2025, czwartek, godz. 10.00
- » 28.02.2025, piątek, godz. 10.00

Madagaskar

Murowany hit: musicalowa wersja znanego filmu animowanego, w którym zwierzęta uciekają z nowojorskiego zoo i dopływają na wyspę, na której rządzi sam Król Julian. Tak, dokładnie ten, który wygina śmiało ciało. Zresztą nie tylko on będzie wyginał ciało w tym roztańczonym i dynamicznym spektaklu. Wierzymy, że i nasi widzowie dadzą się porwać dynamicznym rytmom płynącym prosto z Madagaskaru. Reżyserem spektaklu jest Jerzy Jan Poloński, który wyreżyserował również m.in. *Footloose*, *Pippina*, *Piękną i bestię* w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, *Opowieść wigilijną* w Teatrze Miejskim w Gliwicach i *Dzieci z Bullerbyn* w Teatrze Pinokio w Łodzi. Dorosłym bydgoszczanom może być znany z bardzo popularnej inscenizacji *Wesołej wdówki* w Operze Nova. Wiek: 5+

- » 27.02.2025, środa, godz. 19.00

Kameralne improwizacje one: *Po walen-tynkach* – spektakl improwizowany

Gdy opadają już płatki róż, gdy ulatnia się zapach świąc, gdy kończy się film w kinie, gdy budzimy się nad ranem... co dalej? Jest różnie. Czasem nadal przyjemnie, a czasem trudy życia doganiają. W spektaklu zobaczymy kilka relacji romantycznych, a ich losy wyreżyseruje publiczność. Wiek: 18+

INF. MAJA STUDZIŃSKA

Towarzystwo
Muzyczne im. I.J.
Paderewskiego

- » 3.02.2025, poniedziałek, godz. 17.00, sala koncertowa Towarzystwa Muzycznego, ul. Skargi 7

Młoda Kameralistyka Bydgoska:

Arcydziała kameralne, vol. 1

Wystąpią studenci Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego.

» 6.02.2025, czwartek, godz. 17, sala koncertowa Towarzystwa Muzycznego, ul. Skargi 7

Młoda Kameralistyka Bydgoska: Arcydzieła kameralne, vol. 2

Wystąpią studenci Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego.

INF. ALICJA ATLAK

Teatr Polski

T
P
B
teatr polski
bydgoszcz

- » 1.02.2025, sobota, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 2.02.2025, niedziela, godz. 18.00, Mała Scena TPB
- » 13.02.2025, czwartek, godz. 10.00, Mała Scena TPB
- » 14.02.2025, piątek, godz. 10.00, Mała Scena TPB
- » 15.02.2025, sobota, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 16.02.2025, niedziela, godz. 18.00, Mała Scena TPB

Zemsta

Od lewej: Michał Surówka, Paweł L. Gilewski, Emilia Piech,
fot. Ola Rzęska

Reżyseria Radosław Rychcik, scenografia, kostiumy, reżyseria światła Łukasz Błażejewski, asystentka scenografa Emilia Sarda, muzyka Michał Lis, inspicjent, asystent reżysera Adam Pakieła, występują Paweł L. Gilewski, Adam Graczyk, Marian Jaskulski, Dagmara Mrowiec-Matuszak, Emilia Piech, Jerzy Pożarowski, Michał Surówka.

Zemsta to arcydramat polskiego mistrza komedii: najbardziej znany polski utwór sceniczny, który trwale wpisał się w kanon rodzimej kultury. To jednocześnie zjadliwa satyra, w której wciąż możemy przeglądać się jak w lustrze, śledząc katalog naszych wad i przywar. Wystawienie *Zemsty* wpisuje się w misję promowania klasyki i stworzenia przedstawienia atrakcyjnego zarówno dla dorosłych widzów/widzek, jak i młodzieży szkolnej. W brawurowym

odczytaniu Radka Rychcika, słynącego z odważnych połączeń kanonu literatury z popkulturą, akcja dramatu zostanie umiejscowiona na Dzikim Zachodzie. Przy poszanowaniu słów i sensów zawartych w utworze Fredry, twórcy postarają się zmierzyć z konwencją klasycznego westernu – opowieści o wyrównywaniu rachunków, szukania sprawiedliwości, wydobywającej na nowo całą brawurowość fredrowskiego humoru.

- » 6.02.2025, czwartek, godz. 10.00, Mała Scena TPB
- » 7.02.2025, piątek, godz. 10.00, Mała Scena TPB
- » 8.02.2025, sobota, godz. 16.00, Mała Scena TPB

Pchła Szachrajka

Reżyseria Łukasz Gajdzis, scenografia Aleksandra Semenowicz, inspicjent Adam Pakieła, występują Małgorzata Witkowska / Michalina Rodak, Paweł L. Gilewski, Marcin Zawodziński.

Pchła Szachrajka w reżyserii Łukasza Gajdzisa to niezwykle barwna pozycja w repertuarze Teatru Polskiego w Bydgoszczy. Aktorzy, wykorzystując znakomity tekst Jana Brzechwy, wprowadzają najmłodszą widownię w bajkowy świat oparty na niepokromionej wyobraźni. To właśnie tutaj przesunięcie kartonowego pudełka w mgnieniu oka pozwala dostać się do magicznej rzeczywistości, w której zwykła łyżka może przemienić się w miecz, a pchła osiągnąć rozmiary słonia. Inteligentna, pełna humoru opowieść staje się niezwykle angażująca, co można dostrzec, obserwując wypieki powstające na twarzach najbardziej wymagającej publiczności. Co więcej, wyzwanie podjęte przez świetne trio aktorskie (Małgorzata Witkowska, Paweł L. Gilewski i Marcin Zawodziński) będzie uciechą również dla rodziców, których perypetie małego stworzonka oczarują ponownie. Uwaga! W spektaklu wykorzystywany jest stroboskop.

- » 21.02.2025, piątek, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 22.02.2025, sobota, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 23.02.2025, niedziela, godz. 18.00, Mała Scena TPB

Stella Walsh. Najszybsza osoba świata

Reżyseria Jan Jeliński, tekst i dramaturgia Anna Mazurek, światła, kostiumy, scenografia Dorota Nawrot, wideo Adam Zduńczyk, choreografia Wojciech Grudziński, producentki Magdalena Niedźwiecka, Lena Tworkowska, realizatorzy Bartłomiej Chmara, Karolina Lewandowska, Robert Łosicki, Marcin Muszyński, inspicjentka, asystentka reżysera Hanna Gruszczyńska, występują Zhenia Doliak, Katarzyna Pawłowska| Emilia Piech, Jerzy Pożarowski, Michał Surówka, Małgorzata Witkowska.

Stella Walsh przychodzi na świat w 1911 roku w Wierchowni. Rok później razem z matką emigruje do Stanów Zjednoczonych. Już jako nastolatka odnosi sukcesy w zawodach sprinterskich. W 1932 zdobywa złoto na olimpiadzie w Los Angeles na dystansie 100 metrów, a w 1936 srebro na olimpiadzie w Berlinie. Po zakończeniu kariery zajmuje się trenowaniem młodzieży. 4 grudnia 1980, w trakcie napadu, Stella Walsh (właśc. Stanisława Wasiliewicz) zostaje śmiertelnie postrzelona przez jednego z napastników. Przeprowadzona sekcja zwłok wykazuje, że Stella była osobą interplciową. Wyniki sekcji wywołują transfobiczne śledztwo, którego stawkę stanowią zdobyte medale i ustanowione rekordy. Stelli zarzuca się świadome oszustwo i zajmowanie miejsca „prawdziwym kobietom”. Media obiega nagłówki „Stella was fella” („Stella była chłopakiem”). Twórcy spektaklu tworzą biograficzną fikcję o postaci Walsh, wychodząc od tego, czego o niej nie wiemy, co pozostaje tematem domysłów i spekulacji. Z czym mierzyła się Stella? Jakie znaczenie dla jej decyzji o utrzymaniu w tajemnicy swojej interplciowości miało dorastanie w konserwatywnym, katolickim domu? Czy eksplorowała swoją nienormatywną tożsamość płciową i seksualną? Głównym tematem opowieści twórcy czynią doświadczenie dyskryminacji osoby interplciowej. Dyskryminacji, która zaczynać się może już w domu rodzinnym i w gronie najbliższych osób. Spektakl jest zaproszeniem do snucia empatycznej fantazji sojuszników osób interplciowych. Historia Stelli opowiadana z takiej perspektywy staje się gestem sprzeciwu wobec medialnego śledztwa, którego padła ofiarą.

Scenariusz spektaklu powstawał na podstawie biografii *Forgotten legacy of Stella Walsh: The Greatest female athlete* autorstwa Sheldon Anders oraz improwizacji zespołu aktorskiego. Materiały edukacyjne i meritoryczne wykorzystywane w procesie pracy to m.in. materiały edukacyjne Kampanii Przeciwko Homofobii oraz Fundacji Interakcja, raporty Oko.press, Światowej Organizacji Zdrowia oraz Rzecznika Praw Obywatelskich. Spektakl dla osób powyżej 16. roku życia, prezentowane treści dotyczą sfery seksualności człowieka.

- » 28.02.2025, piątek, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 1.03.2025, sobota, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 2.03.2025, niedziela, godz. 18.00, Mała Scena TPB

Ptaki ciernistych krzewów. Rzecz o miłości w kościele

Reżyseria Jędrzej Piaskowski, dramaturgia, tekst, reżyseria światła Hubert Sulima, scenografia Anna Maria Karczmarska, Mikołaj Małek, kostiumy Rafał Domagała,

Od lewej: Małgorzata Trofimiuk, Emilia Piech, fot. Natalia Kabanow

muzyka Jacek Sotomski, inspicjent Adam Pakieła, występują Karol Franek Nowiński, Emilia Piech, Jerzy Pożarowski, Michalina Rodak, Michał Surówka, Małgorzata Trofimiuk, Adam Graczyk, Małgorzata Witkowska.

Wiele osób wciąż pamięta słynny serial na podstawie powieści Colleen McCullough z Richardem Chamberlainem w roli głównej. Obrósł legendą, wręcz kultem. Historia romansu księdza Ralpa i Maggie Cleary cieszyła się olbrzymią popularnością na całym świecie. W Polsce, w czasie jego pierwszej emisji w TVP, podobno wyludniały się ulice. Ten „katolicki melodramat” dotykał tabu, przekraczał ówczesne wyobrażenia widzowi i pokazywał coś, co długo pozostawało ukryte. To budziło ekscytację. Spektakl z powieści McCullough bierze tylko tytuł i temat: miłość w Kościele. Nie opowiadamy dobrze znanej, filmowej historii, ale sięgamy po historie miłosne z tu i teraz. Scenariusz przedstawienia powstał na podstawie rozmów z osobami duchownymi, ich wyznań i innych materiałów dokumentalnych. Na scenie zobaczymy jednak miłosną fantazję przetworzoną przez wyobraźnię osób tworzących spektakl. Akcja osadzona jest w niedalekiej przyszłości roku 2033. Dokładnie dwa tysiące lat po śmierci Chrystusa. I jego zmartwychwstaniu. W przedstawieniu przyglądamy się różnym sposobom pojmowania miłości w Kościele katolickim oraz relacjom, które tworzą (lub nie) księża i siostry zakonne. Dajemy przestrzeń długo skrywanym marzeniom i tęsknotom. To czułe i odważne spojrzenie na instytucję, której nauka w dużej mierze wpłynęła na to, jak każde z nas postrzega życie miłosne, tworzenie związków czy seksualność. To spektakl o wielkiej potrzebie wolności, bliskości i zmiany. O wychodzeniu z układow, w których tkwiłmy od bardzo dawna. O procesie odzyskiwania swojego głosu i swojego widzenia. To czuły, zbiorowy proces wzmacniania i dojrzwiania. To zaproszenie do rozmowy.

Ważne: spektakl przeznaczony jest wyłącznie dla widzów pełnoletnich. Zgodnie z intencjami twórców i twórczyni przedstawienie dotyka problemu instytucji

religii wobec seksualności człowieka. Ci z państwa, którzy nie akceptują takiej tematyki w sztuce, mają możliwość zwrotu opłaty za bilety w kasie teatru. Osoby, które po zapoznaniu się z niniejszą informacją decydują się obejrzeć spektakl, dokonują świadomego wyboru uczestniczenia w wydarzeniu artystycznym, uzyskawszy informacje dotyczące jego problematyki.

- » 9.02.2025, niedziela – inauguracja
– salon poświęcony poezji ks. Twardowskiego
- » 16.02.2025, niedziela – salon walentynkowy
– wiersze o miłości
- » 23.02.2025, niedziela – dwujęzyczny salon poezji ukraińskiej

Bydgoskie Salony Poezji i Muzyki

W lutym 2025 roku, wzorem Narodowego Starego Teatru im. H. Modrzejewskiej w Krakowie, w którym od ponad 20 lat odbywają się Krakowskie Salony Poezji Anny Dymnej, Teatr Polski w Bydgoszczy pragnie zainicjować cykl Bydgoskie Salony Poezji i Muzyki. Wydarzenie to będzie odbywało się w każdą niedzielę o godz. 12.00. Aktorki i aktorzy TPB będą prezentowali publiczności wiersze przy akompaniamencie zapraszanych muzyków. Każdy salon będzie poświęcony innemu tematowi (kłasyka poezji, lokalni twórcy, poezja współczesna, salony tematyczne, salony w jęz. ukraińskim itp.). Bydgoskie Salony Poezji i Muzyki zostaną honorowo otwarte przez patronującą wydarzeniu Annę Dymną.

INF. JAGODA JÓŻWIAK

TEATRALNY BILET DLA CZYTELNIKÓW „BIK-u”

Z lutowym numerem
„BIK-u” bilety na spektakl:

Stella Walsh. Najszybsza osoba świata

21 lutego o godz. 19.00
w cenie 25 zł!

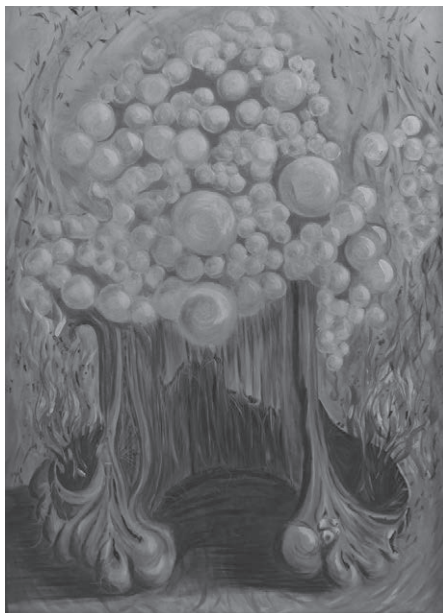
Jeden egzemplarz „BIK-u” uprawnia
do zakupu maksymalnie 2 biletów na jeden
spektakl w promocyjnej cenie.

Liczba miejsc objętych promocją jest ograniczona.

Galeria Wieży Ciśnień

- » do 5.02.2025, w godzinach otwarcia Muzeum Wodociągów, ul. Filarecka 2

Wystawa Dawida Maciaszczyka *Był sobie człowiek... i jego dysonans wyobraźni*

Dawid Maciaszczyk – niezależny malarz, samouk, urodził się w 1985 w Kaliszu. Absolwent kaliskiego liceum zawodowego o profilu renowator zabytków architektury, technik farmaceutyczny, student farmacji na Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy. Od 2021 uczestniczył w kilkunastu wystawach indywidualnych i zbiorowych, m.in. w Poznaniu, Kaliszu i Ostrowie Wielkopolskim. Obecnie mieszka i tworzy w Bydgoszczy. Inspirują go matematycznie precyzyjne rysunki Leonarda da Vinci, bogate w detale i ruch obrazy Nicka Hyde'a, pełne napięcia i chaosu emocjonalnego prace Francisca Bacona, wyrafinowane technicznie płótna Adolfa Hirémy-Hirschla i przede wszystkim niepowtarzalne w swojej treści dzieła jednego z najwybitniejszych polskich malarzy XX w. Zdzisława Beksińskiego.

INF. ADAM KOSECKI

» 5.02.2025, środa, godz. 18.00, Biblioteka Główna,
Stary Rynek 24

Bydgoska Środa Literacka – Alicja Dużyk

Alicja Dużyk pracowała w MCK, w Pałacu Starym w Ostromecku, była red. nac. „BIK”. Członkini stowarzyszeń kulturalnych, m.in. Czarny Karzeł. Mama Sary i Igi, kotów – Filemona i Tafiego. Uwielbia literaturę, fantazję, kreację, dlatego dobrze się czuje w Pracowni Literatury KPCK, której jest kierowniczką. W 2024 wydała zbiór opowiadań psychologicznych *ALiSter SZtUKA nieKOCHANIA*, pod patronatem Fundacji Moc Kobiet i IPS. Jesienią ukazały się e-booki. Książka jest opowieścią wielogłosową. Splatają się w niej odmienne emocje oraz światopoglądy.

» 14.02.2025, piątek, godz. 18.00, Biblioteka Główna
– strych; wstęp wolny

Walentynkowy Projektor

Co miesiąc prezentujemy uznane klasyki kina, jak i mniej znane filmy. Projektor realizowany jest we współpracy z Bulwarem Filmowym. Repertuar: biblioteka.bydgoszcz.pl, zakładka Projektor.

Zimowe EkoDeko w Bibliotece u Bełzy

Czysta Bydgoszcz, wspólnie z WiMBP w Bydgoszczy, zapraszają na zimową odsłonę warsztatów recyklingowych dla dzieci i dorosłych. Zajęcia bezpłatne, finansowane przez miasto Bydgoszcz. Limit miejsc, wyłącznie na zapisy: 512 806 564.

» 12.02.2025, środa, godz. 16.30, Biblioteka Główna;
zapisy od 6.02.2025

Papierowe Love w Bibliotece u Bełzy – warsztaty recyklingowe dla dorosłych

» 15.02.2025, sobota, godz. 11.00, Biblioteka Główna; zajęcia dla rodzin z dziećmi od lat 5, zapisy od 10.02.2025

Kraina lodu z natury i odzysku – warsztaty recyklingowe dla rodzin z dziećmi

» 26.02.2025, środa, godz. 16.30, Biblioteka Główna;
zapisy od 20.02.2025

Miauczący przyjaciel, czyli dekoracja w duchu zero waste – warsztaty recyklingowe dla dorosłych

» 1.03.2025, sobota, godz. 11.00, Biblioteka Główna; zajęcia dla rodzin z dziećmi od lat 5, zapisy od 24.02.2025

Zimowe okienne obrazki – warsztaty recyklingowe dla rodzin z dziećmi

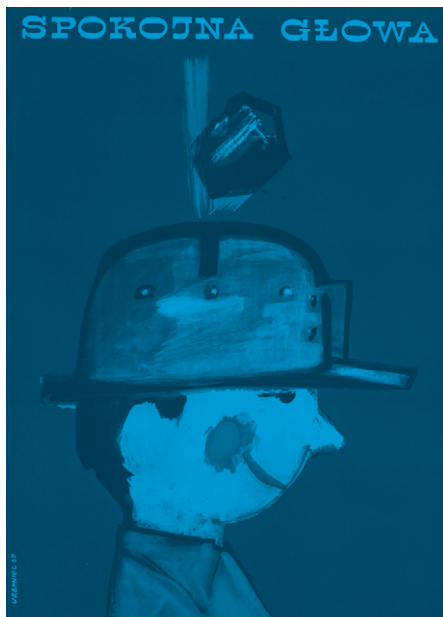
Zajęcia edukacyjne w filiach bibliotecznych

Szczegółowy harmonogram dostępny na: biblioteka.bydgoszcz.pl.

INF. JOLANTA PLANER

» 1–25 lutego 2025, foyer MCK

Dzieła sztuki z zakładów pracy – wystawa plakatów BHP

Pomysł, dowcip i przede wszystkim prosty, czytelny przekaz w służbie bezpieczeństwa i efektywności pracy – tak w skrócie można scharakteryzować PRL-owskie plakaty BHP z lat 1960–1980. Dzieła te są znakiem swojej epoki – czasów intensywnego rozwoju przemysłowego, w których troska o pracownika i edukacja społeczna były deklaratywnymi priorytetami władzy. To także złoty okres polskiego plakatu – głównego medium wizualnego, informacyjnego i propagandowego tamtych lat. Za projektami plakatów BHP stali wybitni artyści Polskiej Szkoły Plakatu, tacy jak Jerzy Flisak czy Waldemar Świerzy. Dzięki ich talentom i wyobraźni konwencjonalne komunikaty dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy nabierały artystycznego wyrazu. Polska Szkoła Plakatu stawiała na syntetyczny przekaz, świadomie odcinając się od stylistycznych zaleceń socrealizmu. Intensywne kolory nadawały tym przedstawieniom ekspresyjny wyraz, a co najważniejsze: skutecznie wyróżniały plakaty na tle fabryk, kopalni czy placów budowy.

» 4.02.2025, wtorek, godz. 20.00, radiokultura.pl

Bogactwa przebrane (9): Bilá Voda

W kolejnym odcinku swojego podcastu literackiego Emilia Walczak przyjrzy się najnowszej powieści historycznej Kateřiny Tučkovéj *Bilá Voda* (2022, polskie wydanie: grudzień 2024).

» 7.02.2025, piątek, godz. 19.00, sala kinowo-widowiskowa; bilety dostępne na bilety24.pl oraz w kasie MCK

Klub Akademii Jazzu: Hanka Ordonówna

Miłość ci wszystko wybaczy, Na pierwszy znak czy Piosenka o zagubionym sercu to niektóre z wielu piosenek, które przetrwały próbę czasu i do dzisiaj żyją w wykonaniach wielu współczesnych artystów. Jej piosenki śpiewali szczęśliwie zakochani i poszukujący szczęścia mieszkańcy odbudowującej się po latach niebytu ojczyzny. W okresie międzywojennym Hanka Ordonówna była ikonyczną postacią kina, piosenkarką, tancerką i jedną z najbardziej rozpoznawalnych celebrytek swoich czasów. W XXXIV odsłonie Klubu Akademii Jazzu staraniem wykonawców będzie przybliżenie jej postaci i piosenek w autorskich interpretacjach. Nad całością tradycyjnie będzie czuwał prowadzący koncert Grzegorz Nadolny. Wystąpią: Kinga Zielska (śpiew), Natan Košetka (skrzypce), Alan Balcerowski (flet, klarnet, saksofon), Kacper Kasprzek (fortepian), Maciej Domagalski (zestaw perkusyjny, dzwonki), Grzegorz Nadolny (kontrabas, prelekacja).

» 8–23 lutego 2025, Hala Pomp Muzeum Wodociągów, ul. Gdańska 242

Wystawa Piramida

Wystawa opowiada historie 5 osób, które w swoim życiu wielokrotnie musiały zmierzyć się z dyskryminacją lub wykluczeniem. Po trudnym czasie pandemii szczególnie ważne jest, byśmy na nowo uczyli się rozmawiać ze sobą, żyć w społeczeństwie i unikać ranienia innych, zarówno słowem, jak i czynem. Często zapominamy, że słowa mogą ranić równie mocno jak działania. Pod koniec ekspozycji zachęcamy do chwili refleksji przy piramidzie potrzeb Masłowa. Zapraszamy do zmierzenia się z własnymi odczuciami i doświadczeniami, a także do symbolicznego zabrania z piramidy tego, czego najbardziej brakuje w naszym życiu. MCK jest partnerem wydarzenia.

» 9.02.2025, niedziela, godz. 10.00, ul. Marcinkowskiego 12–14

Mała kultura na świeżym vol. 19: Poparkuj! 2

Spotykamy się przy MCK w Bydgoszczy o godz. 10 i nad Brdą idziemy w stronę mostów kolejowych, przechodzimy nimi do Czarnej Drogi i zahaczamy o plac Chełmiński. Dalej idziemy do parku nad Starym Kanałem Bydgoskim, do parku nad kanałem przy ul. Mińskiej i stąd ul. Przejście dochodzimy do Lasu Czyżkówko. Lasem dochodzimy do przystanku Oplawiec/Koronowska i stąd autobusem nr 58 wracamy do centrum. Kto będzie miał ochotę, może wracać do centrum pieszo. Dystans 11 km.

» 13.02.2025, czwartek, godz. 18.00, Music Cafe Szpulka; wstęp wolny

Za winklem, po schódkach vol. 4: Kultura na świeżym – spotkanie autorskie z Dominiką Kiss-Orską

Spotkanie z okazji wydania 4. tomu przewodnika subiektywnego *Za winklem, po schódkach*. Tym razem publikacja opisuje wycieczki z Kulturą na świeżym.

» 14.02.2025, piątek, godz. 19.00, Music Cafe Szpulka; wstęp wolny

Bingo walentynkowe

House of The Bills wraz z Latem Wolnej Miłości zapraszają na walentynkowe bingo.

» 15.02.2025, sobota, godz. 7.10, dworzec Bydgoszcz Główna; zapisy: dominika.kiss-orska@mck-bydgoszcz.pl

Kultura na świeżym, wyprawy kobiece vol. 31: Rezerwat Małe Wiosło

Jedziemy do Małego Wiosła, zobaczymy tę malowniczą osadę, wejdziemy na wieżę widokową, z której widać Wisłę, przejdziemy się pięknym Szlakiem Lasów Dębińskich i Szlakiem Dolnej Wisły. Zbiórka o godz. 7.10 na dworcu głównym w Bydgoszczy, jedziemy o 7.31 do Smętowa, wysiadamy o godz. 8.33 i wędrujemy do godz. 16.31, kiedy to w Twardej Górze wsiądziemy do pociągu. W Bydgoszczy będziemy o 17.36. Piękna trasa, dystans 30 km.

- » 15.02.2025, sobota, Music Cafe Szpulka;
koszt: 15 zł za dziecko (opiekun – wstęp wolny),
bilety do nabycia w kasie MCK

Twórcza Przestrzeń – rodzinne warsztaty tworzenia teatru cieni

Podczas zajęć stworzymy teatr cieni z prostych materiałów, takich jak kartony, bibuła, patyczki. Wykonamy kukielki i scenę, którą wspólnie udekorujemy. Porozmawiamy o wykorzystywaniu materiałów z recyklingu. A przede wszystkim świetnie się pobawimy, odkrywając tajemnice teatru cieni. Warsztaty przeznaczone są dla dzieci w wieku 3+ (z opiekunami). Nie musicie przynosić żadnych materiałów – wszystko będzie na miejscu. Kontakt: spot@mck-bydgoszcz.pl.

- » 16.02.2025, godz. 12.00, kino Orzeł; bilety 5 zł

Małe Animacje: Zima Mamy Mu

Reż. Christian Ryltenius, Szwecja 2023, 67 min, polski dubbing, polska premiera: 27 grudnia 2024. Mama Mu nie jest taka jak wszystkie krowy. Kiedy inne zwierzęta grzecznie żują trawę, ona wpada na coraz to nowsze pomysły. Teraz zamarzył jej się zimowy muusical, ale najpierw trzeba wypłatać się z nieprzewidzianych tarapatów... Na wielu rzeczach zna się jak krowa na gwiazdach – jest niezadarna i często coś idzie nie po jej myśli. Mimo to ciekawość świata nie opuszcza Mamy Mu nawet na moment – inaczej byłoby bardzo nudno. Plany o byciu wokalistką i aktorką na razie musi jednak odstawić na bok, bo gdzieś zniknął ukochany pluszak brata małej Liny. Mama Mu wraz ze swoim przyjacielem, Panem Wroną, rusza z kopyta i rozpoczyna śledztwo na farmie. Czasu jest niewiele, miś przechodzi z rąk do rąk i gubi się nawet pod wodą, ale dla rezolutnej krowy to tylko dodatkowa motywacja do działania. Komu w drogę, temuuuu czas! *Zima Mamy Mu* to jesienno-zimowa przygoda ukochanej

krowy i jej wiernego przyjaciela Pana Wrony. Historia ta pokazuje, że warto wierzyć w swoje marzenia, oraz pozwala zrozumieć istotę bliskości i odwagi.

- » 16.02.2025, niedziela

Kultura na świeżym vol. 129: Z Majewa do Szlachty

Kociewsko-borowiacka wyprawa piesza z Majewa do Szlachty. Czeka nas dystans 42–43 km. Przejdziemy przez miejscowości Mermet i Osieczna. Zbiórka na dworcu Bydgoszcz Główna o 7.10, pociąg o 7.31 do Majewa. Powrót ze Szlachty o 18.28, w Bydgoszczy będziemy o 20.07.

- » 21.02.2025, piątek, godz. 19.30, sala kinowo-widowiskowa; bilety dostępne na bilety24.pl oraz w kasie MCK

Bydgoscy Muzycy w Hołdzie

W przestrzeni MCK w Bydgoszczy kolejny raz zagospodarują Bydgoscy Muzycy. Pomysłodawca, Marcin Degowski, zaprosił do udziału w tym wydarzeniu wyjątkowych muzyków i artystów. Kilkanaście znakomitych i niezapomnianych kompozycji, doskonałe aranżacje i wiele wzruszających doznań będzie czekać na naszą publiczność.

- » 22.02.2024, sobota, godz. 21.00, Music Cafe Szpulka;
wstęp 10 zł

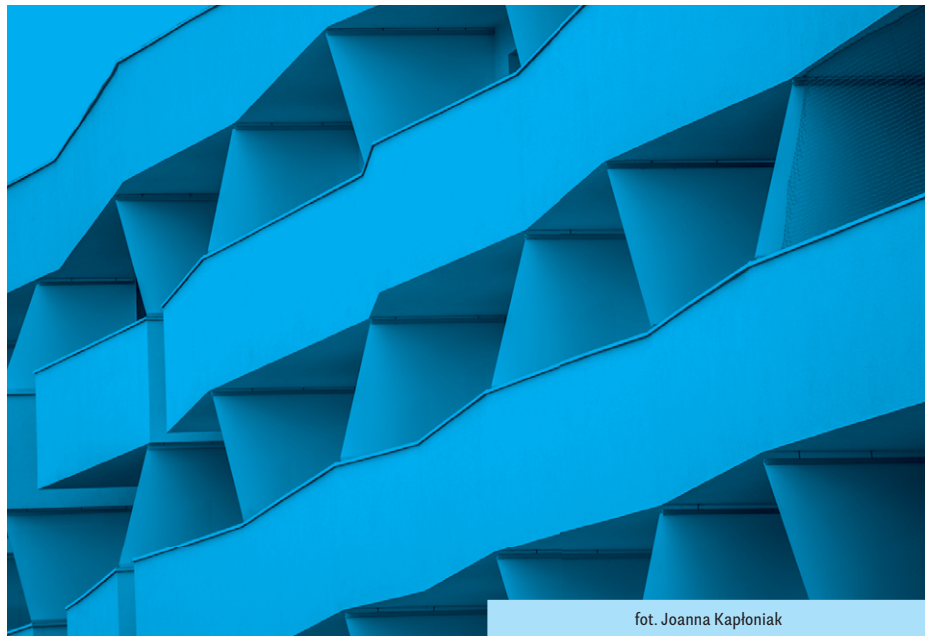
Bydgoskie Marleyki

Luty to miesiąc urodzin niekwestionowanego króla muzyki reggae Boba Marleya. Jak najlepiej celebrować urodziny takiej postaci? Oczywiście na parkiecie, na który zaproszą was Kriss, przedstawiciel Sensimilia Sound, oraz Suchy z Ruff Puff Sound System. Podczas tego wydarzenia usłyszycie nie tylko utwory Boba Marleya, ale również przegląd muzyki reggae, dancehall, dub.

- » 27.02.2025, czwartek, godz. 18.00, foyer MCK;
ekspozycja potrwa do 14.03.2025

Dyplomy Bydgoskiej Akademii Fotografii – wernisaż wystawy

Muzeum Fotografii w Bydgoszczy oraz MCK zapraszają na wernisaż wystawy jubileuszowej absolwentów Bydgoskiej Akademii Fotografii 2014–2024. Szeroka wiedza, a także umiejętności praktyczne z zakresu wielu fotograficznych dziedzin były przekazywane studentom przez doświadczonych wykładowców. Program nauczania obejmował szerokie spektrum, począwszy od historycznych i współczesnych analogowych technik, poprzez fotografię cyfrową i jej zastosowanie w atelier czy w plenerze, aż do obsługi oprogramowania do celów postpro-

fol. Joanna Kapłoniak

dukcji. Na wystawie absolwenci zaprezentują prace, które są kwintesencją wiedzy nabytej podczas studiów. Wystawę zeszlórocznych absolwentów zasilą prace aktywnych fotograficznie absolwentów BAF poprzednich roczników.

» 28.02.2025, piątek, godz. 19.00, sala kinowo-widowiskowa; bilety dostępne na bilety24.pl oraz w kasie MCK

Projekt Volodia: *Apaszka Staszka – piosenki folkloru miejskiego*

Zespół Projekt Volodia to unikalna grupa muzyczna, która zyskała uznanie za swoje innowacyjne podejście do twórczości m.in. Włodzimierza Wysockiego, Stanisława Grzesiuka oraz bogatego zbioru piosenek lwowskich. Nazwa zespołu, który powstał w 2007, to hołd złożony jednemu z najwybitniejszych kontestujących bardów XX wieku: Włodzimierzowi Wysockiemu. Zespół ma na swoim koncie 6 albumów. Muzyka Projektu Volodia to niezwykle połączenie tradycji z nowoczesnymi brzmieniami, tworzące harmonijną i niepowtarzalną całość. Na rynku muzycznym wyróżniają się oryginalnym stylem o bardzo urozmaiconym instrumentarium, który trudno porównać do jakiegokolwiek innej formacji. Projekt Volodia to nie tylko autentyczność i brak konformizmu oraz głębsze przesłanie, ale również radość i pasja widoczna podczas koncertów.

Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku

» 16.02.2025, niedziela, godz. 16.00, sala balowa im. A. Szwalbego; bilety 30 zł, dostępne w kasie MCK, na bilety24.pl oraz w recepcji Pałacu Nowego w dniu koncertu; liczba miejsc ograniczona

Koncert Walentynkowy w Pałacu: Sz waj & Brzostowski – Polish Gentlemen

Sz waj & Brzostowski to nowoczesny i nietypowy jazzowy duet. Brzmienie fortepianu i akustycznej perkusji muzycy obficie dopełniają wokalem i elektroniką. Projekt powstał jako muzyczna odnoga flagowego Jacek Sz waj Trio, ale zorientowany jest wyłącznie na jazzowe reinterpretacje muzyki pop, filmowej czy klasycznej. *Polish Gentlemen* to koncert, w którym zebrano najciekawsze aranżacje dżentelmenów polskiej piosenki: Zauchy, Wodeckiego, Ciecchowskiego czy Krawczyka. Piosenki zostały nowoczesnie przearanżowane z użyciem elektroniki i podane w zupełnie zaskakujący sposób.

- » 8.02.2025, sobota, godz. 16.00
- » 22.02.2025, sobota, godz. 16.00

Warsztaty pisarskie z Martą Kładź-Kocot [BRAK MIEJSC!]

- » 20.02.2025, czwartek, godz. 15.00,
ul. Podwale 15; wstęp wolny, obowiązują zapisy:
natalia.gryszowka@teatrpolski.pl

Fabryka Absolutu – warsztaty z aktorami i aktorkami Teatru Polskiego w Bydgoszczy

Zapraszamy do wzięcia udziału w warsztatach, które poprowadzą twórcy i twórczynie spektaklu *Fabryka Absolutu* według powieści Karela Čapka w reżyserii Judyty Berłowskiej – kolejnej produkcji bydgoskiej sceny. W trakcie warsztatów poruszymy tematy związane z religią, społeczeństwem czy wynalazkami zmieniającymi życie. Wraz z uczestniczkami i uczestnikami sięgniemy po storytelling, by odnaleźć historie związane zarówno z Bydgoszczą, jak i powieścią Čapka. Projektując własne wynalazki, sprawdzimy, jak może brzmieć muzyka Absolutu. Zgłoszenia przyjmujemy do 16.02.2025. Liczba miejsc na warsztaty jest ograniczona.

- » 15.02.2025, sobota, godz. 15.00; wstęp wolny

Warsztaty dla dzieci z cyklu *Moc Liter* (wzmocnieniowe spotkania z książką dla niedorosłych w Domu Liter)

Z okazji walentynek, ale też trochę je omijając, zapraszamy dzieci i rodziców na spotkanie z niezwykle ciepłą i czułą książką o relacjach, międzyludzkich serdecznych więzach dających poczucie bezpieczeństwa, a niezależnych od czasu i miejsca. Utuli Was opowieść *Niewidzialna nić* Patrice Karst, a prowadząca spotkanie, Lucyna Brzezińska-Eluszkiewicz, nią połączy krzepiące dużych i małych czytanie z kreatywnymi działaniami.

Lucyna Brzezińska-Eluszkiewicz z TuCzyTam. Kamienica 12, polonistka, biblioterapeutka, animatorka kultury i pedagoga, nagrodzona przez Polską Sekcję IBBY (International Board on Books for Young People) w konkursie Książka Roku 2021 w kategorii upowszechnianie czytelnictwa. Ekspertka Instytutu Książki w zakresie wdrażania kampanii *Mata książka – wielki człowiek*.

Sugerowany wiek odbiorców: dzieci w wieku od 4 do 9 lat (razem z ich dorosłymi opiekunami). Czas trwania: 1,5 godz. Zapisy: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl.

- » 21.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. Podwale 15;
wstęp wolny

Stulecie „New Yorkera” – spotkanie z Michałem Choińskim, autorem książki „The New Yorker”. Biografia pisma, które zmieniło Amerykę

foto. Klaudyna Schubert

21 lutego 1925 roku ukazał się pierwszy numer najbardziej bodaj znanego na świecie magazynu. Przez ostatnie sto lat „The New Yorker” stał się legendą: wzorem nowoczesnego niezależnego dziennikarstwa, kroniką pięknych i tragicznych momentów najnowszej amerykańskiej historii, miejscem debiutu największych pisarzy i pierwodruku najważniejszych książek XX stulecia. Michał Choiński opisał to wszystko na tle barwnych dziejów Ameryki i jej kultury z precyzją i dezynwolturą. Opowie o tym dokładnie w setną rocznicę wydania pierwszego numeru pisma! Spotkaniu będzie towarzyszyć niewielka wystawa okładek magazynu, które osiągnęły równie kultowy status, jak i samo pismo.

Michał Choiński – amerykańista, stypendysta Fulbrighta na Uniwersytecie w Yale, profesor na Uniwersytecie Jagiellońskim. Przeprowadził wywiady z ponad 50 redaktorami „New Yorkera”, zgromadził setki nagrań, a w archiwum magazynu i w The New York Public Library dokonał unikalnych odkryć. Jedyne Polak, którego redakcja „New Yorkera” tak mocno uchyliła drzwi swojego świata. Specjalizuje się także w literaturze amerykańskiego Południa i ustalaniu autorstwa książek metodami cyfrowymi. Pod koniec roku 2024 ukazała się jego książka „The New Yorker”. *Biografia pisma, które zmieniło Amerykę* (Wydawnictwo Znak).

Spotkanie z Michałem Choińskim poprowadzi Michał Tabaczyński. Książka autora będzie dostępna w Domu Liter na stoisku księgarni Toniebajka.

» 28.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny

Spotkanie z Katarzyną Sobczuk, autorką książki *Mała empiria*

Sklonność do wzruszeń byle czym, poczucie, że wszystko jest trochę anachroniczne, wysyłanie życzeń dalekim krewnym, tklliwość na widok wyrastających spod chodnika źdźbeł trawy, gładzenie i zapominanie, wspomnianie i kolekcjonowanie sumy dobra, dokarmianie ptaków i wynoszenie resztek jedzenia na kompost z nadzieją, że jakieś małe zwierzę je zje. „Rozmarudzenie pomieszane z troską o siebie, traktowanie siebie z nową ostrożnością i powagą uznałam za pierwszy objaw starości” – Katarzyna Sobczuk tropi symptomy powolnej zmiany, oznaki starości, przygląda się wiekowi średniemu, a także tej dziwnej pułapce, gdy jednocześnie jest się dzieckiem starzejących się rodziców oraz coraz starszym rodzicem dziecka. „Nic jeszcze nie wiem o prawdziwej starości, ale mam o niej pewne wyobrażenie. Wczoraj zjadłam zupę, oplukałam talerz i położyłam na niego drugie (krokieta). Wtedy poczułam, że mogę jednak coś napisać – coś już wiem”. *Mała empiria* (Wydawnictwo Dowody) to esej uczestniczący o wczesnej starości i zagadce rodzicielstwa. Nie ma tu jednak perspektywy psychologicznej ani naturalistycznego skupienia, to rejestr małych, codziennych epifanii.

Katarzyna Sobczuk – artystka wizualna, filozofka. Autorka książki *O dziwnych uczuciach* (pod pseudonimem Karolina Gordon). Zajmuje się kolażem przestrzennym i instalacją.

Spotkanie z autorką poprowadzi Mona Grabarek. Książka Katarzyny Sobczuk będzie dostępna w Domu Liter na stoisku księgarni Toniebajka.

Galeria Wspólna

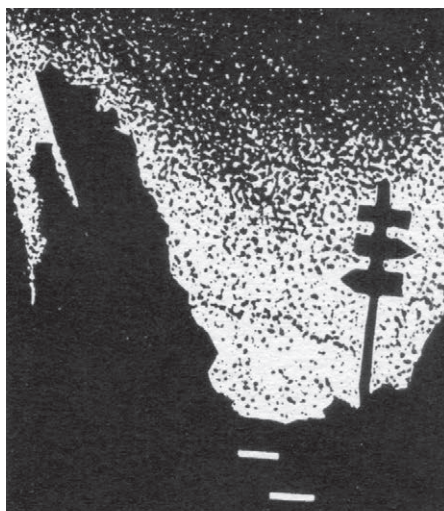
» 6.02.2025, czwartek, godz. 19.00; ekspozycja potrwa do 28.02.2025

Pomiędzy pustką a przestrzenią – wernisaż wystawy grafik Weroniki Marszelewskiej

Weronika Marszelewska: „Pustka i przestrzeń, w zależności od kontekstu, w jakim posługujemy się tymi słowami, mogą wyrażać znaczenia niemal ze sobą tożsame, albo przekazywać odmienne czy wręcz przeciwstawne treści. Te niezwykle pojemne, wielowymiarowe pojęcia od wielu lat są obecne w mojej twórczości, czy to jako główny temat prac, czy też jeden z pobocznych wątków. Interesują mnie w odniesieniu do krajobrazu oraz kompozycji plastycznej – zarówno tej wyobrażonej na płaszczyźnie, jak i trójwymiarowej. Z kolei na poziomie metafor i symbolicznych znaczeń pozwalają na ekspresję duchowości oraz emocji. Wspomniane aspekty przenikają się w mojej twórczości. W zależności od konkretnej realizacji plastycznej (bądź cyklu) różne są punkty odniesienia i rozkład akcentów, co znajduje wyraz również w zróżnicowaniu warstwy wizualnej. Wystawa obejmie wybór prac na papierze – przede wszystkim grafik i druków unikatowych, powstałych do chwili obecnej. Jest próbą podsumowania przeszło 10 lat doświadczeń, eksperymentów technicznych oraz poszukiwań formalnych, powiązanych z wielowymiarową refleksją na temat pustki i przestrzeni”.

Weronika Marszelewska – ur. w 1990 roku w Toruniu. Absolwentka studiów na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w rodzinnym mieście, kierunek: grafika, dyplom magisterski w Pracowni Wypukłodruku pod kierunkiem prof. Marka Basiuła w 2015 roku, a następnie studia doktoranckie z zakresu sztuk pięknych – rozprawa doktorska pt. *Obrazowanie przestrzeni przy użyciu technik wypukłodruku na przykładzie własnej twórczości*, obroniona w 2019 (promotor: dr hab. Michał Rygielski). Od 2022 adiunkt w Pracowni Sztuki na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Siedlcach.

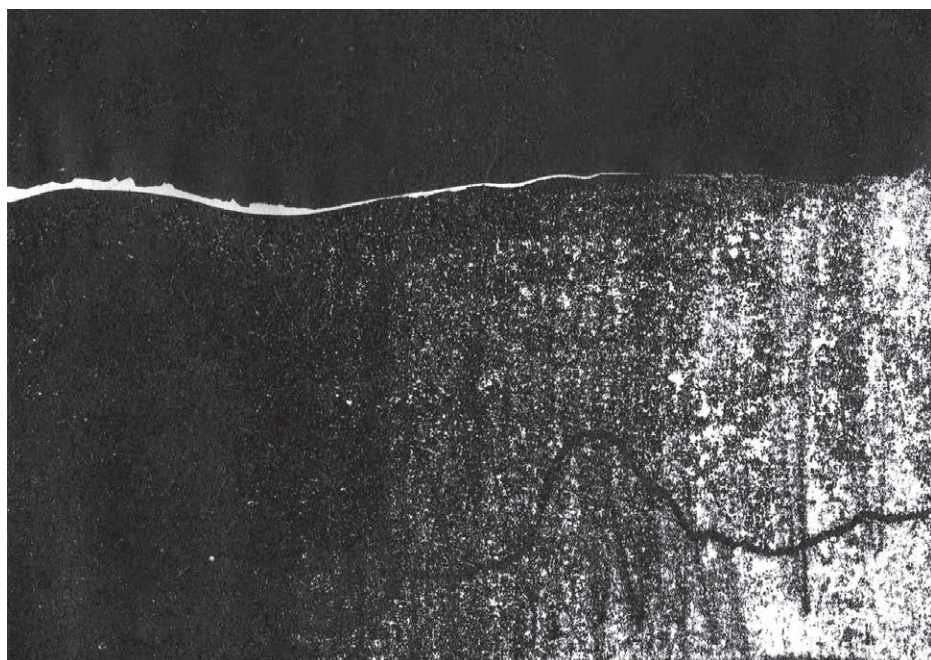
Weronika Marszelewska – ur. w 1990 roku w Toruniu. Absolwentka studiów na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w rodzinnym mieście, kierunek: grafika, dyplom magisterski w Pracowni Wypukłodruku pod kierunkiem prof. Marka Basiuła w 2015 roku, a następnie studia doktoranckie z zakresu sztuk pięknych – rozprawa doktorska pt. *Obrazowanie przestrzeni przy użyciu technik wypukłodruku na przykładzie własnej twórczości*, obroniona w 2019 (promotor: dr hab. Michał Rygielski). Od 2022 adiunkt w Pracowni Sztuki na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Siedlcach.

Weronika Marszelewska, *Na skraj, kadr*

Weronika Marszelewska, bez tytułu, monotypia, 10 x 14 cm, 2012

Weronika Marszelewska, *Pustynia*, monotypia, 10 x 13,7 cm, 2012

Luty w Domu Liter

8.02.2025, sobota, godz. 16.00, ul. Podwale 15

22.02.2025, sobota, godz. 16.00, ul. Podwale 15

Warsztaty pisarskie z Martą Kładź-Kocot
[BRAK MIEJSC!]

20.02.2025, czwartek, godz. 15.00, ul. Podwale 15;
wstęp wolny, obowiązują zapisy:
natalia.gryszowka@teatrpolski.pl

**Fabryka Absolutu – warsztaty z aktorami
i aktorkami Teatru Polskiego w Bydgoszczy**

15.02.2025, sobota, godz. 15.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny,
obowiązują zapisy: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl

Warsztaty dla dzieci z cyklu *Moc Liter*
**(wzmocnieniowe spotkania z książką dla
niedorośłych w Domu Liter)**

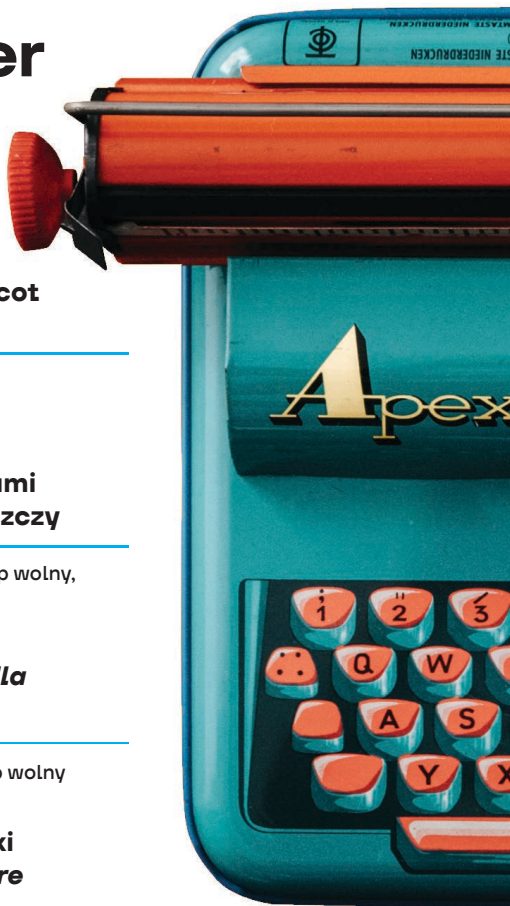
21.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny

**Stulecie „New Yorkera” – spotkanie
z Michałem Choińskim, autorem książki
„The New Yorker”. *Biografia pisma, które
zmieniło Amerykę***

28.02.2025, piątek, godz. 18.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny

**Spotkanie z Katarzyną Sobczuk,
autorką książki *Mata empiria***

Szczegóły, aktualności: facebook.com/dom.liter

fol. Zuzanna Straszewska